

การคัดเลือกรายชื่อผู้ประกอบการเพื่อตรวจสอบสภาพกิจการ

วัตถุประสงค์

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้เสนอให้ส่วนราชการที่มุ่งเน้นเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้จัดให้มีการบริหารองค์ความรู้ (Knowledge Management) โดยควรดำเนินการตามวิธีการที่กำหนดไว้ 7 ขั้นตอนในปีงบประมาณ 2550 กรมสรรพากรได้นำองค์ความรู้เรื่อง “การคัดเลือกรายชื่อผู้ประกอบการเพื่อตรวจสอบสภาพกิจการ” มาบริหารจัดการ ซึ่งในการจัดทำแผนการจัดการความรู้ การคัดเลือกรายชื่อผู้ประกอบการเพื่อตรวจสอบสภาพกิจการได้กำหนดกิจกรรมที่ต้องดำเนินการ 7 ขั้นตอนตามวิธีการที่ ก.พ.ร. กำหนด

คู่มือการคัดเลือกรายชื่อผู้ประกอบการเพื่อตรวจสอบสภาพกิจการนี้เป็นผลที่ได้จากการดำเนินการกิจกรรมมาถึงขั้นตอนที่ 4 “การประมวลและกลั่นกรองความรู้” โดยคณะทำงานวิเคราะห์เกณฑ์คัดเลือกรายชื่อผู้ประกอบการเพื่อตรวจสอบสภาพกิจการ ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านคัดเลือกรายชื่อผู้ประกอบการตรวจสอบสภาพกิจการของสำนักงานสรรพากรภาคต่าง ๆ และทีมงานของสำนักมาตรฐานการกำกับและตรวจสอบภาษีได้ประมวลกลั่นกรองและเรียบเรียงองค์ความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคล (Tacit Knowledge) คือจากผู้เชี่ยวชาญในคณะทำงานฯ และความรู้ ที่อยู่ภายนอก (Explicit Knowledge) คือจากประมวลรัษฎากร ระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ มาตรฐานการบัญชี หลักการวิเคราะห์การเงิน ลักษณะการประกอบธุรกิจ ทั้งนี้เพื่อเป็นเครื่องมือให้ทีมกำกับสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยผลักดันให้ยุทธศาสตร์ของกรมสรรพากรด้านการสร้างฐานภาษีที่ยั่งยืนบรรลุเป้าประสงค์ต่อไป

เหตุผลและความจำเป็น

การตรวจสอบสภาพกิจการเป็นขั้นตอนปฏิบัติงานกำกับดูแลที่ต่อเนื่องจากขั้นตอนการกำกับดูแลระบบ (หรือชำระภาษี) เมื่อทีมกำกับพบว่าข้อมูลบ่งชี้ว่าผู้ประกอบการอาจชำระภาษีไม่ถูกต้อง สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงจึงต้องออกตรวจ ณ สถานที่ประกอบการของผู้ประกอบการ เพื่อทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพการประกอบกิจการและสามารถประเมินความเหมาะสมของการยื่นรายได้ออกกับสภาพกิจการที่แท้จริงตลอดจนดำเนินการให้บริการแนะนำความรู้เกี่ยวกับภาษีอากรและสร้างความสัมพันธ์ในลักษณะที่เหมาะสมกับผู้ประกอบการด้วย

ก่อนการตรวจสอบสภาพกิจการจะต้องมีการวางแผนออกตรวจสอบสภาพกิจการล่วงหน้าเป็นรายเดือน การวิเคราะห์ข้อมูลการกำหนดประเด็น และวิธีการตรวจแต่ละประเด็น เป็นสิ่งจำเป็นและมีส่วนสำคัญต่อการคัดเลือกรายชื่อผู้ประกอบการออกตรวจสอบสภาพกิจการรวมถึงคุณภาพการตรวจสอบสภาพกิจการ ทั้งนี้ เนื่องจากหากออกตรวจสอบสภาพกิจการรายชื่อผู้ประกอบการที่ยังไม่สมควรออกตรวจ นอกจากจะไม่สามารถจัดเก็บภาษีได้มากขึ้นแล้ว ยังเป็นการ เสียเวลาและอัตราค่าลงเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่จำกัด อีกทั้งเป็นการรบกวนผู้ประกอบการ ซึ่งไม่ใช่การสร้างสัมพันธ์ ที่ดี อันเป็นหลักการสำคัญของการกำกับดูแลแต่อย่างใด

การตรวจสอบสภาพกิจการในปัจจุบัน ได้เน้นคุณภาพของการตรวจสอบสภาพกิจการมากกว่าปริมาณจำนวนรายที่ออกตรวจกล่าวคือการออกตรวจสอบสภาพกิจการ ควรส่งผลให้ผู้ประกอบการยื่นแบบแสดงยอดขาย-ยอดซื้อ และชำระภาษีถูกต้อง สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริง และสัมพันธ์กับสภาพเศรษฐกิจ แต่จากการศึกษาและวิเคราะห์การตรวจสอบสภาพกิจการที่ผ่านมา ปรากฏว่าส่วนใหญ่เมื่อทีมกำกับดูแลออกตรวจสอบสภาพกิจการและยุติเรื่องการตรวจสอบสภาพกิจการแล้ว ได้ยุติเรื่องการตรวจสอบสภาพกิจการด้วยกรณีเหมาะสมมากกว่ากรณีอื่นๆ เช่น ยื่นเพิ่มเติม ตรวจปฏิบัติการ เป็นต้น ซึ่งชี้ให้เห็นถึงการวางแผนและคัดเลือกรายชื่อผู้ประกอบการเพื่อออกตรวจสอบสภาพกิจการที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ประเด็นดังกล่าวส่งผลกระทบต่อยุทธศาสตร์การสร้างฐานภาษีที่ยั่งยืนของกรมสรรพากร

ดังนั้น ในการพิจารณาบริหารองค์ความรู้ในปีงบประมาณ2550 องค์ความรู้เรื่องการคัดเลือกรายผู้ประกอบการเพื่อตรวจสอบสภาพกิจการ จึงถูกหยิบยกขึ้นมาพิจารณาดำเนินการเป็นลำดับต้น ๆ และได้รับกาคัดเลือกให้จัดทำแผนการจัดการความรู้เสนอ กพร.

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการคัดเลือกรายเพื่อตรวจสอบสภาพกิจการ

ในการจัดการบริหารองค์ความรู้เรื่องการคัดเลือกรายผู้ประกอบการเพื่อตรวจสอบสภาพกิจการกรมสรรพากรได้นำ **ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง** มาใช้เป็นหลักในการดำเนินการ ดังนี้

1. ความมีเหตุผล

- เก็บรวบรวมข้อมูลของผู้ประกอบการจากผลการประกอบกิจการตามที่แสดงไว้ในการยื่นชำระภาษี เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์ข้อเท็จจริงเบื้องต้นในการคัดเลือกรายผู้ประกอบการเพื่อตรวจสอบสภาพกิจการ เป็นการเสริมสร้างฐานภาษีที่ยั่งยืน
- วิเคราะห์ความเสี่ยงจากฐานข้อมูล เพื่อคัดเลือกและลำดับความสำคัญผู้ประกอบการรายที่มีความเสี่ยงในการชำระภาษีไม่ถูกต้องครบถ้วน เพื่อวางแผนการออกตรวจสอบสภาพกิจการ
- ออกตรวจสอบสภาพกิจการ โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงเปรียบเทียบกับสภาพข้อเท็จจริงการประกอบกิจการจริง เพื่อใช้ประเมินความเหมาะสมในการยื่นชำระภาษีให้ใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริง

2. ความพอประมาณ

- วางแผนกำหนดเป้าหมายรายผู้ประกอบการที่ออกตรวจสอบสภาพกิจการ โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลความเสี่ยงที่มีแนวโน้มว่าชำระภาษีไม่ถูกต้องครบถ้วนซึ่งอาจเป็นผลมาจากการไม่เข้าใจข้อกำหนดภาษีอากร ซึ่งเจ้าหน้าที่จะให้ความรู้และคำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับภาษีอากรให้ผู้ประกอบการเพื่อจะได้เสียภาษีอย่างถูกต้องครบถ้วน ทั้งนี้ยังเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างคุ้มค่าและมี ประสิทธิภาพ

3. การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี

- มีการกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบ ในการติดตามผลการคัดเลือกรายเสียภาษีอากรทั้งในระดับสรรพากรพื้นที่ สรรพากรภาค และระดับกรม และกำหนดเวลาการรายงานผลการปฏิบัติงาน ใ้อย่างชัดเจน
- มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงแนวทาง วิธีการ ให้เหมาะสมกับข้อเท็จจริงและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
- มีการกำหนดหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบ เพื่อให้คำปรึกษาแก่ผู้ปฏิบัติงาน เมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติ

เกณฑ์การตัดสินใจคัดเลือกรายผู้ประกอบการ

สำนักมาตรฐานการกำกับและตรวจสอบภาษีได้จัดทำระบบ**คู่มือคิดทีมกำกับ** ซึ่งเป็นระบบที่มีข้อมูลสนับสนุนการปฏิบัติงานของทีมกำกับและการบริหารงานจัดเก็บภาษีทีมกำกับสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการคัดเลือกรายผู้ประกอบการเพื่อออกตรวจสอบสภาพกิจการได้ โดยเฉพาะข้อมูลในเมนูหลัก“ข้อมูลเพื่อการกำกับดูแล” เมนูย่อย “เงินได้นิติบุคคล” “เงินได้บุคคลฯ” และ “ภาษีมูลค่าเพิ่ม” จะมีข้อมูลที่แสดงถึงความเสี่ยงการเสียภาษีไม่ถูกต้องของผู้ประกอบการจากแบบแสดง

รายการภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และภาษีมูลค่าเพิ่ม

เนื่องจากการใช้ข้อมูลเกณฑ์ความเสี่ยงดังกล่าว ให้เกิดประโยชน์ต่อการตัดสินใจคัดเลือกรายเพื่อออกตรวจสภาพกิจการ นั้น จำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลคั้งนั้น เพื่อให้ทีมกำกับสามารถใช้ เกณฑ์ในระบบคู่มือทีมกำกับ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ภาระทำงานฯ จึงได้พิจารณาแนวทางการตัดสินใจคัดเลือก รายเพื่อออกตรวจสภาพกิจการ ดังนี้

1. กำหนดคะแนน หรือน้ำหนักของเกณฑ์ความเสี่ยง

ปัจจุบันระบบคู่มือทีมกำกับได้กำหนดเกณฑ์ความเสี่ยงไว้ ประเภท คือ

1. เกณฑ์ความเสี่ยงจากการแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม (7 เกณฑ์)
2. เกณฑ์ความเสี่ยงจากแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล(11 เกณฑ์)
3. เกณฑ์ความเสี่ยงจากแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา(7 เกณฑ์)

ซึ่งในการคัดเลือกรายผู้ประกอบการเพื่อออกตรวจสภาพกิจการส่วนใหญ่ทีมกำกับจะพิจารณาว่าผู้ประกอบการรายใด คิด เกณฑ์ความเสี่ยงจำนวนมาก จะเป็นรายที่ต้องออกตรวจเป็นลำดับต้นๆ เช่น รายที่คิดเกณฑ์ความเสี่ยงภาษีเงินได้นิติบุคคล 4 เกณฑ์ และคิดเกณฑ์ภาษีเงินมูลค่าเพิ่ม 2 เกณฑ์ รวมเป็น 6 เกณฑ์ จะถูกคัดเลือกรายออกตรวจสภาพกิจการก่อนรายที่คิด เกณฑ์รวมกัน 4 เกณฑ์ แต่ข้อเท็จจริงรายที่คิด 4 เกณฑ์นี้ อาจมีระดับความเสี่ยงต่อการชำระภาษีสูงกว่ารายที่คิด 6 เกณฑ์ เนื่องจากระดับความเสี่ยงของแต่ละเกณฑ์นั้นแตกต่างกัน เช่นเกณฑ์ความเสี่ยงภาษีเงินได้นิติบุคคล กรณี “ขาดทุนขั้นต้น” ย่อมมีระดับความเสี่ยงสูงกว่าเกณฑ์ “ไม่มีทรัพย์สินถาวรไม่มีค่าเช่า” เพราะแสดงความคิดปกติกของการประกอบธุรกิจซึ่งมี ผลต่อการชำระภาษีมากกว่า

จากปัญหาดังกล่าว คณะทำงานฯ จึงได้วิเคราะห์ระดับความเสี่ยงของแต่ละเกณฑ์แล้วให้น้ำหนักโดยกำหนดเป็นคะแนน ความเสี่ยง 3 ระดับ ดังนี้

ระดับความเสี่ยง คำอธิบาย คะแนนหรือน้ำหนัก

ความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงที่มีผลต่อการชำระภาษีมาก 3

ความเสี่ยงปานกลาง ความเสี่ยงที่มีผลต่อการชำระภาษีปานกลาง

(น้อยกว่ากลุ่มแรก) 2

ความเสี่ยงต่ำ ความเสี่ยงที่มีผลต่อการชำระภาษี

(น้อยกว่ากลุ่ม 2 กลุ่มแรก) 1

ข้อมูลจากแบบ	เกณฑ์ความเสี่ยง	คะแนน / น้ำหนัก
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	ยอดซื้อ > ยอดขาย	3
	ขอคืนเครดิตติดกัน 6 เดือนสุดท้าย	3
	ขอคืนเงินสดติดกัน 3 เดือน (ยกเว้นรายขอขายอัตรา 10 ต่อ ยอดขายรวมเกิน 50%)	3
	เงินจ่าย ภ.ง.ด. 53+3+4117 > ยอดขาย ภพ.30	3
	P/T รายตัว > P/T ภาค	2

	ขอคืนเครดิต 3 เดือน เดือน 4 ขอคืนเงินสด	2
	ไม่ยื่นแบบหนึ่งใน 6 เดือนสุดท้าย	1
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	ขาดทุนขั้นต้น	3
	ขาดทุนสะสมมากกว่าทุนชำระ	3
	สินค้าปลายงวดมากกว่าซื้อสินค้า	3
	สินค้าคงเหลือมากกว่ารายได้โดยตรง	3
	ขายเสีย VAT มากกว่ารายได้โดยตรง	2
	มีเงินให้กู้ยืมแต่ไม่มีดอกเบี้ยรับ	2
	ไม่ยื่นแบบ ภ.ง.ด. 50	2
	ไม่มีสินทรัพย์ถาวรไม่มีค่าเช่า	1
	ไม่มีรายได้โดยตรงและรายได้อื่น	1
	ไม่ยื่นแบบ ภ.ง.ด. 51	1
	ยื่นแบบ ภ.ง.ด.51 ขาดไปเกิน 25%	1
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	มีข้อมูล ภ.ง.ด.3 และ 4117 แต่ไม่ยื่น ภ.ง.ด.90	3
	มีข้อมูล ภ.ง.ด.3 และ 4117 มากกว่าเงินได้ตามแบบ ภ.ง.ด.90	3
	เงินได้ตามแบบ ภ.ง.ด.90 มากกว่า 1,800,000 แต่ไม่จด VAT	2
	ยอดขายตามแบบ ภ.พ.30 มากกว่าเงินได้ตามแบบ ภ.ง.ด.90	2
	ค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นสมควรตามแบบ ภ.ง.ด.90	2
	รายที่อยู่ในทีมกำกับแต่ไม่ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90	1
	มีข้อมูล ภ.ง.ด.3 และ 4117 ปี 48 มากกว่าปี 47	1

2. นำข้อมูลอื่นมาประกอบการจัดลำดับ

นอกจากการใช้คะแนนเกณฑ์ความเสี่ยงตามข้อ 1 แล้ว ทีมกำกับควรใช้ข้อมูลอื่นประกอบการจัดลำดับการออกตรวจด้วย ตัวอย่างเช่น ข้อมูลรายได้ของกิจการ ซึ่งแสดงถึงขนาดกิจการอาจใช้ประกอบในกลุ่มผู้ประกอบการที่มีคะแนนความเสี่ยงที่เท่ากัน โดยจัดลำดับการออกตรวจสภาพกิจการขนาดใหญ่ก่อน เป็นต้น ข้อมูลที่ใช้ประกอบการจัดลำดับการออกตรวจก่อนหลังมี ดังนี้

1. ข้อมูลยอดซื้อและยอดขายตามแบบ ภ.พ.30
2. ข้อมูลรายได้รวมและภาษีที่คำนวณตามแบบ ภ.ง.ด.50
3. ข้อมูลรายได้รวม ม.40 (5)–(8) และภาษีที่คำนวณได้ตาม ภ.ง.ด.90
4. วันออกตรวจสภาพกิจการครั้งสุดท้าย

3. วิธีการใช้ข้อมูล

ผู้ประกอบการรายใดที่คิดเกณฑ์ความเสี่ยงที่จะมีคะแนน/น้ำหนักตามที่กำหนดไว้ในตารางข้อ 1 แล้วนำคะแนนที่ได้ของแต่ละเกณฑ์มารวมกันเพื่อแสดงเป็นคะแนนถ่วงน้ำหนักของแต่ละประเภทภาษี

ข้อมูลดังกล่าว จะปรากฏในระบบคู่คิดที่กำกับ เมนูหลัก “ข้อมูลเพื่อการกำกับดูแล” เมนูย่อย “การคัดเลือกรายตรวจสอบสภาพกิจการ” แสดงข้อมูลจำนวนรายที่คิดเกณฑ์ภาษีประเภทต่าง ๆ ในระดับภาค สท. ทีมใหญ่ ทีมย่อย ส่วนข้อมูลรายตัว จะแสดงในระดับทีมย่อยเท่านั้น โดยเรียงลำดับรายชื่อผู้ประกอบการตาม ISIC และผลรวมคะแนนถ่วงน้ำหนักของเกณฑ์ความเสี่ยงทั้งภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีเงินได้ (นิติบุคคลและบุคคลธรรมดา) แสดงข้อมูลแยกเป็น 4 ตาราง ดังนี้

1. เกณฑ์คัดเลือกรายนิติบุคคลจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะมีคะแนนเกณฑ์ความเสี่ยงภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่ม
  2. เกณฑ์คัดเลือกรายนิติบุคคลไม่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะมีคะแนนเกณฑ์ความเสี่ยงภาษีเงินได้นิติบุคคล
  3. เกณฑ์คัดเลือกรายบุคคลธรรมดาจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะมีคะแนนเกณฑ์ความเสี่ยงภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีมูลค่าเพิ่ม
  4. เกณฑ์คัดเลือกรายบุคคลธรรมดาไม่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะมีคะแนนเกณฑ์ความเสี่ยงภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
- ผู้ประกอบการรายใดมีคะแนนถ่วงน้ำหนักรวมสูงก็จะเป็นรายชื่อที่อยู่ในข่ายที่จะถูกพิจารณาเพื่อออกตรวจสอบสภาพกิจการเป็นลำดับต้นๆ อย่างไรก็ตามในการเลือกรายตรวจสอบสภาพกิจการที่กำกับยังตั้งค่านิ่งถึงปัจจัยหรือองค์ประกอบอื่นๆ เช่น นโยบายกรมสรรพากร ไม่ให้ออกตรวจสอบสภาพกิจการซ้ำ ภายใน 1 ปี เว้นแต่จำเป็นหรือกรณีฯ สั่งการ จึงต้องพิจารณาว่า ออกตรวจสอบสภาพกิจการครั้งสุดท้ายประกอบการคัดเลือก รายด้วย เพื่อพิจารณาว่า รายใดได้ตรวจสอบสภาพกิจการ ไปแล้วบ้าง หรือ นโยบายของสำนักงานสรรพากรภาค สรรพากรพื้นที่อาจเน้นการตรวจกิจการขนาดใหญ่ก็ให้พิจารณารายได้/ ยอดขายประกอบด้วย

วิธีการตรวจรายที่คิดเกณฑ์ความเสี่ยง

แบ่งวิธีการตรวจตามลักษณะการประกอบกิจการเป็น 3 กลุ่มหลัก ๆ คือ

1. กิจการผู้ผลิต

กิจการผู้ผลิต	
เกณฑ์ความเสี่ยง VAT	
เกณฑ์ความเสี่ยง	สิ่งที่ควรดำเนินการ
1. ยอดซื้อมากกว่ายอดขาย หมายถึง ยอดซื้อตามแบบ ภ.พ.30 ในช่วงระยะเวลาตามการประมวลผลของข้อมูล เปรียบเทียบกับยอดขายสินค้าทั้งสิ้นตามแบบ ภ.พ.30 ในช่วงเวลาเดียวกัน โดยยอดซื้อมากกว่ายอดขาย ซึ่งถือว่าผิดปกติ	ทีมกำกับจะต้องหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเพื่อให้ทราบว่ายอดซื้อเกิดจากซื้อสินค้า วัตถุดิบ เท่านั้น หรือมีการซื้อทรัพย์สิน หรือรายจ่ายลงทุนจริงหรือไม่ เชื่อถือได้หรือไม่ และตรวจยอดขายสินค้าว่าครบถ้วนถูกต้องเพียงใด โดย 1. ตรวจสอบการลงรายงานภาษีซื้อ ยอดซื้อที่มีภาษีซื้อทั้งสิ้นของผู้ผลิต ได้แก่ วัตถุดิบ และรายจ่ายในงบการเงินที่มีภาษีซื้อ เช่น ค่าไฟฟ้า น้ำ ประปา เครื่องเขียนแบบพิมพ์ ค่าซ่อมแซม ค่า

<p>เพราะโดยปกติการดำเนินธุรกิจ จะมียอดขายที่น้อยกว่ายอดขาย กิจการจึงจะมีกำไรส่วนมากรายที่ติดเกณฑ์ความเสี่ยง กรณีนี้มักจะติดเกณฑ์ความเสี่ยง P/T รายตัวมากกว่า P/T ภาค</p> <p>3. P/T รายตัว มากกว่า P/T ภาค</p> <p>หมายถึงค่า P/T คงที่สูงมาก (P/T หมายถึง ยอดซื้อที่มีภาษีซื้อทั้งสิ้นต่อยอดขายสินค้า)</p>	<p>ยามรักษาการณ์ ค่าบริการที่มีภาษีซื้อ หรือรายจ่ายที่มีภาษีซื้อ</p> <p>2. ตรวจสอบการผลิตจริง</p> <p>2.1 กรณีมีสูตรมาตรฐานการผลิตกรมศุลกากร คูได้จากระบบคูคิดที่กำกับเมนูย่อย “ข้อมูลภายนอก” ก็อาจคำนวณหาผลผลิตที่ได้ตามสูตรดังกล่าว หากทราบปริมาณวัตถุดิบที่ใช้</p> <p>2.2 ถ้ายังไม่เคยตรวจสอบสภาพกิจการในช่วงระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา ก็ให้วางแผนเพื่อออกตรวจสอบสภาพกิจการ ในการตรวจก็จะสามารถทราบผลผลิตได้จาก</p> <p>(1) การชั่ง ตวง วัดวัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิต ต่อ 1 หน่วยสินค้าที่ผลิตได้ หากเป็นร้อยละเท่าไรต่อยอดขายสินค้า 1 หน่วย (ราคาขายดูจากอินวอยซ์) หรือ</p> <p>(2) หากเป็นสินค้าชิ้นเล็กนี้ หนักน้อยอาจชั่งนี้ หนักครั้งละจำนวนมากเช่น 100 ชิ้น มีน้ำหนักเท่าใดแล้วคำนวณว่าวัตถุดิบที่ใช้ไปเท่าใด จะได้สินค้าสำเร็จรูปตามการคำนวณเท่าใด ส่วนใหญ่จะคำนวณได้มากกว่า ดังนั้นหากทราบว่าวัตถุดิบใช้ไปเท่าใด (ดูจากใบเบิกวัตถุดิบในแต่ละวัน) อาจทราบผลผลิตที่แท้จริงได้ หรือ</p> <p>(3) โดยการพูดคุยสอบถามจากคนงานในขั้นตอนการผลิตต่าง ๆ โดยเฉพาะในขั้นตอนสุดท้าย อาจได้ข้อมูลว่าในแต่ละวันผลผลิตที่ได้ทั้งหมดเท่าใด หรือ</p> <p>(4) อาจจะมีรายงานการผลิตสินค้าประจำเครื่องจักรแต่ละเครื่องก็จดหรือถ่ายเอกสาร และให้เจ้าของกิจการลงลายมือชื่อรับรองไว้เป็นหลักฐานหรือ</p> <p>(5) ตรวจสอบชั่วโมงการทำงาน หรือ</p> <p>(6) หากสินค้าที่ต้องมีการบรรจุหีบห่อ อาจสอบถามคนงานที่จุดที่ผลิตสินค้าสำเร็จหรือมีการนำสินค้าผลิตได้เข้าบรรจุหีบห่อ จะทราบถึงสินค้าที่ผลิตได้ในแต่ละวัน หรือ</p> <p>(7) กรณีได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุน (BOI) ให้ตรวจสอบจำนวนและกำลังการผลิตของเครื่องจักรที่ระบุในบัตรส่งเสริมการลงทุน กับเครื่องจักรที่มีอยู่จริง ถ้าพบว่าการผลิตเกินจากที่กำหนดในบัตรส่งเสริม จะไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร</p> <p>(8) ถ้าพบว่ามีการผลิตน้อยกว่ากำลังการผลิตของเครื่องจักรที่มีอยู่ในขณะที่มีการซื้อวัตถุดิบปริมาณมากให้ตั้งข้อสังเกตว่าอาจมีการจำหน่ายวัตถุดิบหรือนำวัตถุดิบไปผลิตที่อื่น</p> <p>2.3 ตรวจสอบการขนส่งสินค้าเข้า – ออก อาจสอบถามได้จากยาม</p>
---	--

	<p>รักษาการณ์ หรือรายงานรถเข้า – ออกของยามรักษาการณ์ จะมีรายงานว่ามีรถมาส่งสินค้าจากไหนและรถออกไปส่งสินค้าหมายเลขรถไปขนส่งสินค้าไปที่ใดในรายงานของยามรักษาการณ์</p> <p>กรณีการซื้อวัตถุดิบที่ต้องผ่านการชั่งน้ำหนักก่อนเข้าโรงงานสามารถทราบปริมาณวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตได้จากใบรายงานการชั่งน้ำหนักหักด้วยน้ำหนักรถที่บรรทุก</p> <p>2.4 ตรวจสอบบัญชีคุมสินค้า</p> <p>วัตถุดิบที่รับเข้าใกล้เคียงกับที่ได้จากข้อมูลรายงานของยามรักษาการณ์ การเบิกวัตถุดิบไปใช้จริง เปรียบเทียบกับการเบิกวัตถุดิบไปใช้ตามบัญชีคุมสินค้าว่าใกล้เคียงกันหรือไม่</p> <p>ผลผลิตที่ได้นำไปเปรียบเทียบกับการบันทึกบัญชีคุมสินค้าสำเร็จรูปที่ผลิตได้ในแต่ละวันว่าใกล้เคียงกันหรือไม่</p> <p>การเบิกจ่ายสินค้าจากบัญชีคุมสินค้าสำเร็จรูป เปรียบเทียบกับข้อมูลในรายงานของยามรักษาการณ์ หรือใบรายงานการชั่งน้ำหนัก</p> <p>2.5 ตรวจสอบกับข้อมูลรายจ่ายที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อกระบวนการผลิต</p> <p>(1) ค่าไฟฟ้า หรือค่าเชื้อเพลิงที่ใช้ในการผลิต โดย</p> <p>(1.1) อาจเปรียบเทียบกับค่าไฟฟ้าแต่ละปี ในระยะเวลาเดียวกัน หากไม่แตกต่างคว่ายอดขายแตกต่างหรือไม่ หรือ</p> <p>(1.2) นำค่าไฟฟ้าเปรียบเทียบกับต้นทุนสินค้าที่ขายเปรียบเทียบกับกิจการอย่างเดียวกัน หรือ</p> <p>(1.3) อาจนำค่ากระแสไฟฟ้าในแต่ละเดือน แต่ละปี ว่ามีการใช้กระแสไฟฟ้าจำนวนหน่วยที่ใช้แตกต่างกันอย่างไร โดยข้อมูลไฟฟ้าทั้งไฟฟ้านครหลวงและไฟฟ้าภูมิภาค ดูได้จากระบบคู่คิดทีมกำกับ เสนุ่ยย่อย “ข้อมูลภายนอก” ซึ่งมี ข้อมูลจำนวนเงินค่าไฟฟ้า จำนวนหน่วยไฟฟ้า ยอดขายรวมตามแบบ ภ.พ.30 และ % ค่าไฟฟ้าต่อยอดขาย</p> <p>(2) ภาชนะบรรจุหีบห่อ</p> <p>(2.1) เปรียบเทียบจำนวนภาชนะบรรจุหีบห่อที่ใช้ไป กับปริมาณสินค้าสำเร็จรูปที่ผลิตได้</p> <p>(2.2) ดูความสัมพันธ์รายจ่าย ค่าภาชนะบรรจุหีบห่อกับยอดขายเปรียบเทียบกับปัจจุบันกับปีก่อน ว่าสอดคล้องกับยอดขายในแต่ละปีหรือไม่</p>
<p>2. ไม่ยื่นแบบหนึ่งใน 6 เดือนสุดท้าย</p>	<p>กิจการผู้ผลิตไม่ควรมีการไม่ยื่นแบบ หากไม่ยื่นแบบหนึ่งใน 6 เดือนสุดท้าย ทีมกำกับควรดำเนินการดังนี้</p>

	<p>1. สอบถามข้อมูล โดยทางโทรศัพท์ (ถ้าทราบหมายเลขโทรศัพท์หากเป็นรายเก่าอาจดูจากสำนวนตรวจสอบสภาพกิจการในอดีตที่ผ่านมา หรือทราบจากเจ้าหน้าที่คนเดิมที่เคยดูแล) หรือ</p> <p>2. มีหนังสือเชิญพบ หรือรายที่ยังไม่เคยตรวจสอบสภาพกิจการ ก็อาจนำเข้าแผนตรวจสอบสภาพกิจการ โดยรวบรวมข้อมูลที่มีอยู่ให้มากที่สุด และวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวก่อนออกไปตรวจสอบสภาพกิจการ เพื่อให้การตรวจกระชับรวดเร็ว มีคุณภาพ</p>
<p>3. ขอคืนเครดิต 3 เดือน เดือน 4 ขอคืนเงินสด</p> <p>4. ขอคืนเครดิตติดกัน 6 เดือนสุดท้าย</p> <p>5. ขอคืนเงินสดติดกัน 3 เดือน (ยกเว้นรายยอดขายอัตรา 0 ต่อยอดขายรวมเกิน 50%)</p>	<p>ควรมียอดขาย ภาษีขายมากกว่ายอดซื้อและภาษีซื้ออย่างไรก็ตามมีบางกรณี ที่ผู้ประกอบการอาจมีภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย ซึ่งได้แก่</p> <p>1. เริ่มประกอบกิจการ อาจมีภาษีซื้อจากการก่อสร้างอาคาร หรือลงทุนในทรัพย์สิน</p> <p>2. ลงทุนในทรัพย์สิน หรือเครื่องจักรเพิ่มเติม</p> <p>3. มียอดส่งออก มากกว่ายอดขายในประเทศ</p> <p>นอกเหนือจากที่กล่าว หากภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย ควร</p> <p>3.1 ตรวจสอบใบกำกับภาษีซื้อกับรายงานภาษีซื้อ ว่า</p> <p>(1) ชื่อทรัพย์สินที่ไม่เกี่ยวข้องกับกิจการ เช่นซื้อรถยนต์บรรทุกโดยลักษณะใช้ในการประกอบธุรกิจ แต่มีบางกรณีอาจไม่ได้ใช้ในการประกอบธุรกิจ เช่นใช้ในการรับจ้างขนส่งซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับกิจการที่จดทะเบียน</p> <p>ภาษีมูลค่าเพิ่ม</p> <p>(2) ความมีอยู่จริงของทรัพย์สิน เปรียบเทียบทะเบียนทรัพย์สินกับตัวทรัพย์สิน เช่น ถ้าเป็นรถยนต์ ขอดูทะเบียนรถ คู่มือการใช้รถ เป็นต้น</p> <p>(3) ดูว่าเป็น ใบกำกับภาษีซื้อต้องห้าม ตามมาตรา 82/5 แห่งประมวลรัษฎากรหรือไม่ เช่น ก่อสร้างอาคารที่ไม่เกี่ยวข้องกับกิจการหรือเกี่ยวข้องกับกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม</p> <p>(4) กรณีผู้ผลิตที่มีลักษณะของการประกอบกิจการผลิตเพื่อจำหน่ายหรือรับจ้างผลิต หากเป็นกรณีรับจ้างผลิตวัตถุดิบจะเป็นของผู้ว่าจ้าง</p> <p>3.2 ตรวจสอบใบกำกับภาษีขายกับรายงานภาษีขาย</p> <p>(1) การจัดทำใบกำกับภาษีต้องเป็นใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป เท่านั้น</p> <p>(2) ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของใบกำกับภาษี เช่น เป็นการออกใบกำกับภาษีให้แก่ผู้ที่ซื้อจริง</p> <p>(3) ราคาขายตามใบกำกับภาษีไม่ควรต่ำกว่าราคาตลาด โดยทั่วไปของสินค้าประเภทนั้น</p> <p>3.3 ตรวจสอบใบกำกับภาษีซื้อ-ขายกับการบันทึกรายงานสินค้าและ</p>

	วัตถุประสงค์
<p>6. เงินจ่าย ภ.ง.ด.53+3+4117 มากกว่า ยอดขาย ภ.พ.30</p> <p>หมายถึงรายที่ปรากฏข้อมูลเงินได้ที่ถูกผู้ จ่ายเงินทั้งภาคเอกชน และภาครัฐเป็นผู้ หักภาษี ณ ที่จ่าย และข้อมูลจำนวนเงิน ได้ ดังกล่าวสูงกว่ายอดขาย ภ.พ.30</p>	<p>โดยปกติกิจการผู้ผลิตจะไม่ติดเกณฑ์กรณีนี้ เว้นแต่มีการรับจ้างผลิตหรือ ผลิตขายให้ส่วนราชการ จะถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย และหากติดเกณฑ์ความเสี่ยง ดังกล่าวให้พิจารณาว่าตามหลักความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจะ เกิดขึ้นเมื่อมีการส่งมอบสินค้า(ขายเชื่อ) หรือมีการชำระค่าสินค้า (ขายเงิน สด) ดังนั้นหากการบันทึกยอดขายที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยใช้เกณฑ์ สิทธิ อาจไม่ตรงกับยอดเงินได้ที่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายซึ่งใช้เกณฑ์เงินสดที่ม กำกับจึงต้องดูความสัมพันธ์ดังกล่าว</p>

กิจการผู้ผลิต	
เกณฑ์ความเสี่ยง CIT	
เกณฑ์ความเสี่ยง	สิ่งที่ควรดำเนินการ
1. ขาดทุนขั้นต้น	<p>1. สาเหตุที่ขาดทุนขั้นต้น</p> <p>1.1 ยอดขายไม่ถูกต้อง ให้พิจารณาจาก</p> <p>(1) ราคาขายไม่เป็นไปตามราคาตลาด</p> <p>“ราคาตลาด” หมายถึงราคาที่สินค้านั้น มีการซื้อขายกันจริง โดยทั่วไปอาจมิใช่ราคาที่ทำการซื้อขายอยู่</p> <p>กรณีที่มีราคาของทางราชการประกาศกำหนด สามารถใช้เป็นราคาตลาดที่ใช้อ้างอิงได้</p> <p>ถ้าไม่มีราคาของทางราชการประกาศกำหนด ให้สืบหาราคาตลาดจากแหล่งข้อมูลภายนอกอื่นๆ เช่น Website ของสถาบันหรือสมาคมของแต่ละอุตสาหกรรมนั้นๆ นอกจากนี้ยังสามารถให้ผู้ประกอบการเป็นผู้นำพิสูจน์ราคาตลาดของตนเองก็ได้</p> <p>(2) ปริมาณการขายให้เปรียบเทียบผลผลิตที่ได้จากกระบวนการผลิต สมุดรายงานสินค้าและวัตถุดิบและยอดขายที่บันทึก</p> <p>1.2 ต้นทุนการขาย</p> <p>(1) หากแสดงต้นทุนขายไว้สูง ให้พิจารณาถึงต้นทุนผลิตโดยเฉพาะต้นทุนผลิตต่อหน่วย มีการบันทึกตามหลักการบัญชีถูกต้องหรือไม่</p> <p>(2) ให้ตรวจสอบความถูกต้องของการแสดงมูลค่าสินค้าคงเหลือปลายงวด</p> <p>1.3 การคำนวณหาต้นทุนการผลิต</p> <p>(1) ระบบต้นทุนที่กิจการเลือกใช้ว่าเป็น</p> <ul style="list-style-type: none"> • ระบบต้นทุนช่วง(Process costing system) เหมาะสมกับ กิจการที่ผลิตสินค้าที่เหมือนกันเป็นจำนวนมากซึ่งวิธีการวัดมูลค่าของต้นทุนมักจะใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก • ระบบต้นทุนงานสั่งทำ(job order costing system) เหมาะสมกับกิจการที่ผลิตสินค้าที่มีความแตกต่างกันซึ่งวิธีการวัดมูลค่าของต้นทุนมักจะใช้วิธีจำเพาะเจาะจง <p>การปันส่วนค่าโสหุ้ยการผลิตที่คิดเข้างาน ในการตรวจอาจใช้วิธีการสุ่มเป็นรายสัญญา เบื้อง ลีต แผนก หรือเป็นขั้น ตอนแล้วแต่กรณี เพื่อทดสอบการคำนวณต้นทุนผลิตต่อหน่วย</p> <p>ดูผลผลิตจากกระบวนการผลิตว่ามีอัตราสูญเสียเท่าใด หากเป็นของเสียปกติ จะถือเป็นต้นทุนของสินค้าหน่วยที่ดี</p> <p>หากเป็นของเสียเกินปกติจะถือเป็นค่าใช้จ่ายของงวดบัญชีนั้นๆและหากมีการทำลายได้ปฏิบัติตาม คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป79/2541 หรือไม่</p> <p>นอกจากนี้จะต้องตรวจสอบค่าใช้จ่ายในการผลิต เพราะอาจจะนำค่าใช้จ่ายในส่วนที่เป็นของ ต้นทุนมาถือเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอีกครั้ง</p> <p>1.4 การคำนวณมูลค่าสินค้าคงเหลือเป็นไปตามหลักการบัญชีทั่วไปอย่างสม่ำเสมอซึ่งกิจการอาจ</p>

	<p>ใช้วิธี FIFO Average Cost หรือ Specific Method เป็นต้น ตลอดจนการตรวจสอบต้นทุนสินค้าที่ขายว่ากิจการใช้วิธีการบัญชีสินค้าแบบ Perpetual Inventory System หรือ Periodic Inventory System</p> <p>2. ตรวจสอบการปฏิบัติตามประมวลรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าคงเหลือ คือ มาตรา 65 ทวิ(6)</p> <p>2.1 รายการที่ควรรวมเป็นสินค้าคงเหลือ ของกิจการ เช่น สินค้าระหว่างทาง ได้แก่สินค้าที่ซื้อตามเงื่อนไข F.O.B Shipping point) สินค้าฝากขาย รวมตลอดถึงค่าวัตถุดิบปลายทาง วัสดุสิ้นเปลืองคงเหลือปลายทาง และ งานระหว่างทำปลายทางด้วย</p> <p>2.2 กรณีตรวจพบว่ากิจการมีการขายสินค้าที่ไม่เป็นไปตามราคาตลาดโดยไม่มีเหตุอันควร ให้พิจารณาใช้อำนาจตามมาตรา 65 ทวิ(4) ประเมินราคาขายให้เป็นไปตามราคาตลาด</p> <p>2.3 ผลกระทบทางด้านภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีเงินได้นิติบุคคล กรณีมีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ตามมาตรา 87(3) หรือมาตรา 87 วรรคสอง ไม่ว่าจะเกิดจากการตรวจพบของกิจการเองหรือตรวจพบโดยเจ้าพนักงานให้ถือเป็นการขาย(มาตรา 77/1) กิจการต้องนำส่งภาษีขาย และถือเป็นรายได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลด้วย</p> <p>แต่กรณีที่มีสินค้าเกินจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบไม่ถือเป็นการขาย ซึ่งอาจต้องรับผิดค่าปรับทางอาญา</p> <p>3. สำหรับผู้ผลิตที่นำเข้าวัตถุดิบ ราคาต้นทุนของวัตถุดิบให้ใช้ราคาตาม ใบกำกับสินค้าไม่ใช่ราคาที่ปรากฏบนใบขนสินค้าขาเข้า</p>
<p>2. ขาดทุนสะสมมากกว่าทุนชำระ</p>	<p>ขาดทุนสะสมมากกว่าทุนที่ชำระ อาจมีสาเหตุจาก</p> <p>1. การประกอบกิจการโดยมีผลขาดทุนมาโดยตลอด และสะสมจนเกินกว่าเงินลงทุน อาจเกิดจากการที่กิจการเริ่มประกอบกิจการซึ่งการขาดทุนสะสมไม่ควรเกิน 5 ปี มีความเสี่ยงสูงที่กิจการจะแสดงรายได้ไว้ไม่ครบถ้วนถูกต้องเนื่องจากกิจการมีผลขาดทุนทุกปี อาจมีปัญหาเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของกิจการ กรณีนี้ อาจจะต้องตรวจสอบเชิงลึกทั้งด้านรายได้ ต้นทุนการผลิต ต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เพื่อพิสูจน์ความครบถ้วนถูกต้อง(ถ้าเป็นไปได้ อาจต้องตรวจสอบ Bank Statement ควบคู่ไปด้วย)</p> <p>2. กิจการดำเนินการขาดทุนในระหว่างเวลาที่ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำเป็นจำนวนมาก เช่นกรณีการเปลี่ยนแปลงระบบแลกเปลี่ยนเงินตรา หรือการดำเนินนโยบายทางธุรกิจที่ผิดพลาดเป็นเหตุให้เกิดผลขาดทุนสะสมจำนวนมากแต่ไม่ได้เกิดขึ้นทุกปีควรจะได้มีส่วนหาสาเหตุการขาดทุนจำนวนมากดังกล่าว และกิจการมีวิธีการปรับองค์กรหรือนโยบายเพื่อบริหารกิจการให้อยู่รอดได้อย่างไรหรือไม่ และดำเนินการควบคู่ไปกับการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของการลงรายการด้วย</p> <p>3. ตรวจสอบความมีอยู่จริงของหนี้สิน เพื่อดูว่า มีการหลบซ่อนขายนามลงเป็นหนี้สินหรือไม่หากมีการกู้ยืมจริงให้ดูว่านำมาใช้ลงทุนหรือซื้อทรัพย์สินของกิจการจริงหรือไม่</p>

<p>3. ขายเสีย VAT มากกว่ารายได้โดยตรง</p>	<p>หากคิดเกณฑ์ดังกล่าว อาจเกิดจากสาเหตุ เกณฑ์การรับรู้รายได้</p> <p>ถ้าเป็นการผลิตเพื่อขายในประเทศอย่างเดียว โดยทั่วไปความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีเงินได้จะเกิดขึ้นเมื่อมีการส่งมอบ(เกณฑ์สิทธิ) ดังนั้น ยอดขายที่ต้องเสียภาษีตามแบบ ภ.พ30 กับยอดรายได้ตามแบบภ.ง.ด.50 ควรจะเท่ากัน หากไม่เท่ากัน ให้พิจารณา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หากเป็นผู้ประกอบการส่งออกให้พิจารณาฐานภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา79/4 (1) แห่งประมวลรัษฎากร 2. จำหน่ายทรัพย์สินซึ่งภาษีมูลค่าเพิ่มแสดงตามมูลค่าที่ขายแต่ทางภาษีเงินได้จะแสดงกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สินและเป็นเงินได้อื่นๆ 3. อาจมีรายได้อื่นที่ไม่ต้องเสีย VAT เช่น ค่าส่งเสริมการขาย ส่วนลดหรือประโยชน์ที่ได้รับเป็นทรัพย์สินหรือบัตรท่องเที่ยว 4. มีการรับเงินค่าสินค้าล่วงหน้าต้องเสีย VAT ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.73/2541
<p>4. สินค้าปลายงวดมากกว่าซื้อสินค้า</p>	<p>โดยทั่วไปของการประกอบธุรกิจควรจะมีสินค้าคงเหลือปลายงวดน้อยกว่ายอดซื้อสินค้า ประกอบกับธุรกิจจะไม่ลงทุนสต็อกสินค้ามากเกินไปจนเกินไป ดังนั้น หากเกิดกรณีดังกล่าวให้พิจารณา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การคำนวณสินค้าคงเหลือปลายงวดเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปหรือไม่ ตรวจสอบความถูกต้องการลงรายการสินค้าคงเหลือปลายงวด เช่น หากเป็นกรณี FIFO อาจดูได้จาก Invoice ณ วันปลายงวดย้อนขึ้นไปและจะต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอด้วย 2. สุ่มตรวจนับสินค้าคงเหลือเปรียบเทียบกับรายงานสินค้าและวัตถุดิบว่ามีสินค้าคงเหลือจริงหรือไม่ อาจต้องทำการสุ่มตรวจนับความถูกต้องครบถ้วนของสินค้าคงเหลือทั้งนี้ในการตรวจนับให้เลือกตรวจนับสินค้าที่มีอยู่จริงเปรียบเทียบกับรายงานสินค้าและวัตถุดิบ และทดสอบเลือกรายการสินค้าจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบไปยังตัวสินค้าทั้งนี้ เพื่อพิสูจน์ความมีอยู่จริงของสินค้า 3. ตรวจสอบหลักฐานการซื้อว่ามีชนิดของสินค้าหลากหลายตามที่ขายจริงหรือไม่อาจนำยอดซื้อมาลงบัญชีน้อย เพื่อหลบยอดขาย
<p>5. ไม่มีสินทรัพย์ถาวร ไม่มีค่าเช่า</p>	<p>หมายถึง ไม่มีรายการสินทรัพย์ถาวรปรากฏในงบดุล และไม่มีค่าเช่าจ่ายในงบกำไรขาดทุนควรหาสาเหตุ เนื่องจากกิจการผู้ผลิต โดยทั่วไปย่อมต้องมีสินทรัพย์ถาวรประเภทอาคาร เครื่องจักรเพื่อใช้ในการผลิตสินค้า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หากสินทรัพย์ถาวรเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ประกอบการควรปรากฏรายการสินทรัพย์ถาวรดังกล่าวในงบดุล และรายการค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ถาวรดังกล่าวในงบกำไรขาดทุน 2. หากไม่ปรากฏสินทรัพย์ถาวรในงบดุล ทีมกำกับควรออกไปตรวจสอบสภาพกิจการหากพบ

	<p>สินทรัพย์ถาวร ตั้งอยู่ ณ สถานประกอบการที่ให้ตรวจสอบกรรมสิทธิ์ของสินทรัพย์ถาวรดังกล่าว และแนะนำปฏิบัติให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง</p> <p>3. กรณีกิจการใช้ Out Source อาจไม่มีสินทรัพย์ถาวรเพื่อใช้ในการประกอบกิจการ</p>
<p>6. มีเงินให้กู้ยืมแต่ไม่มีดอกเบี๋ยรับ</p>	<p>รายการลูกหนี้เงินให้กู้ยืมด้านเคบิตในงบดุลแต่ไม่ปรากฏรายการ ดอกเบี๋ยรับในงบกำไรขาดทุน ประเด็นที่พิจารณา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบว่ามีการทำสัญญาหรือไม่ 2. เงินให้กู้ยืมแก่กรรมการ หรือผู้ถือหุ้นโดยไม่มีค่าตอบแทน (ดอกเบี๋ย)หรือ มีดอกเบี๋ยต่ำกว่าราคาตลาดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คิดดอกเบี๋ยตามราคาตลาดที่ให้ผู้ยืมเงิน ทั้งนี้อาศัยอำนาจตามมาตรา 65 ทวิ(4) แห่งประมวลรัษฎากร <p>การประเมินดอกเบี๋ยตามราคาตลาดให้เป็นไปตามหนังสือที่ กค0802/4687 ลงวันที่ 23 สิงหาคม 2537</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. พิจารณาว่าต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะหรือไม่ ทั้งนี้ ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ 126/2534 ลงวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ.2534 4. กรณีพบว่าไม่มีการโอนเงินให้แก่ผู้กู้จริงอาจเป็นการสร้างรายการทางบัญชี อาจเป็นเงินสดที่ได้จากการขายแต่ไม่บันทึกเป็นรายได้
<p>7. สินค้าปลายงวดมากกว่ารายได้โดยตรง</p>	<p>แสดงว่าสินค้าที่มีไว้เพื่อขาย(สินค้าต้นงวดและสินค้าที่ผลิตได้) กิจการไม่สามารถขายออกได้ในแง่ของกิจการคือเป็นการจมทุน และสินค้ามีความเสี่ยงที่จะล้าสมัยหรือเสื่อมสภาพสูง ควรจะหยุดการผลิตสินค้าประเภทนั้นๆ และหาทางเร่งระบายสต็อกคั่งนั้น ตามข้อเท็จจริงธุรกิจจะมุ่งเน้นใช้นโยบายส่งเสริมการขาย มากกว่าที่จะมุ่งเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต หรือเพิ่มผลผลิตจึงควรตรวจสอบจากงบการเงินว่ากิจการได้ดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวหรือไม่โดยดูจากค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมการขาย (อาจเพิ่มขึ้นในปีถัดไปได้)และค่าใช้จ่ายในส่วนของต้นทุนการผลิตไม่ควรจะเพิ่มขึ้นหากกิจการไม่ได้ดำเนินการตามแนวทางดังกล่าว อาจแสดงยอดขายไม่ครบถ้วนนอกจากนี้แล้ว ในการตรวจสอบความครบถ้วนของการแสดงรายรับควรจะได้ทำการตรวจนับสินค้าคงเหลือเพื่อพิสูจน์ความถูกต้องและความมีอยู่จริงของรายการสินค้าคงเหลือปลายงวดด้วย เพราะอาจมีการขายที่ไม่แสดงไว้และกำหนดสินค้าคงเหลือขึ้นมาโดยไม่มีสินค้าจริง</p>
<p>8. ไม่มีรายได้โดยตรง และรายได้อื่น</p>	<p>ถ้าเป็นกิจการที่เริ่มประกอบการอาจยังไม่มีรายได้แต่หากกิจการตั้งมานานแล้วแต่ไม่มีรายการค้าใดๆ ควรจะได้สอบถามหาสาเหตุที่ไม่แจ้งเลิกกิจการเพราะหากไม่มีธุรกรรมกิจการก็ยังคงมีรายจ่ายเช่นค่าทำบัญชี ค่าสอบบัญชี ซึ่งอาจได้จากการเข้าตรวจสอบสภาพกิจการหรือได้จากผู้เสียหาย</p>
<p>9. ไม่ยื่นแบบ ภ.ง.ด. 50</p>	<p>อาจมีสาเหตุจาก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีผู้รับรองงบการเงิน 2. ไม่ทราบว่าจะต้องมีการยื่นแบบแสดงรายการ <p>ถ้าไม่มีผู้รับรองงบการเงินที่กำกับควรตรวจสอบเชิงลึกกว่าเหตุใด จึงไม่มีผู้รับรองงบการเงินเช่น</p>

	<p>อาจมีการทำบัญชีที่ไม่ถูกต้องในหลายรายการ ซึ่งอาจเป็นความเสี่ยงทางด้านภาษีด้วยและอาจเข้าข่ายมีเจตนาหลีกเลี่ยงภาษีซึ่งถ้าจำเป็นแก่กรณีอาจจะต้องออกหมายเรียกตรวจสอบและดำเนินการประเมินภาษีในอัตราร้อยละ 5 ของยอดรายรับก่อนหักรายจ่ายใดๆ ตามมาตรา 71(1) ก็ได้ ถ้าเป็นกรณีที่สองควรแนะนำให้ยื่นแบบแสดงรายการ เพื่อเสียภาษีให้ถูกต้องโดยชำระเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม ตลอดจนค่าปรับทางอาญากรณีไม่ยื่นแบบแสดงรายการต่อไป</p>
<p>10. ไม่ยื่นแบบ ภ.ง.ด.51</p>	<p>กรณี ไม่ยื่นแบบ 51 แต่ไม่มีผลต่อประเด็นในการพิจารณาความผิดตามมาตรา 67 ตรี ควรแนะนำให้ยื่นแบบให้ถูกต้อง</p>
<p>11. ยื่นแบบ ภ.ง.ด. 51 ขาดไปเกิน 25%</p>	<p>การเปรียบเทียบกรณียื่นประมาณการขาดไปเกินกว่าร้อยละ 25 ต้องเป็นการเปรียบเทียบระหว่างแบบ ภ.ง.ด. 51 กับ แบบ ภ.ง.ด.50 ที่บริษัทฯยื่นไว้แล้ว (ไม่ใช่เป็นการเปรียบเทียบกำไรจากประมาณการ ตาม ภ.ง.ด. 51 กับ ผลกำไรหลังการตรวจสอบ(ถ้ามี)) กรณีพบว่าแสดงประมาณการกำไรตาม ภ.ง.ด. 51 ขาดไปเกินกว่าร้อยละ 25 ต้องตรวจสอบว่าเป็นกรณีที่มีเหตุอันควรหรือไม่ โดยพิจารณาประกอบตามแนวทาง คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.50/2537 (ถ้าไม่เข้าหลักเกณฑ์ตาม ป.50/2537 สามารถส่งเหตุผลและข้อเท็จจริงให้ มก.พิจารณาได้)</p> <p>ถ้าไม่มีเหตุอันควรกิจการจะต้องเสียเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 20 ตามมาตรา 67 ตรี หรืออัตราร้อยละ 0.10 0.50 หรือ 1.50 ของเงินภาษีที่ชำระไว้ขาดกรณีพิจารณาเงินเพิ่มตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.81/2542 (จำนวนเดือนนับจนถึงวันที่ยื่น ภ.ง.ด.50) แล้วแต่อย่างไรจะน้อยกว่า</p>

กิจการผู้ผลิต	
เกณฑ์ความเสี่ยง PIT	
เกณฑ์ความเสี่ยง	สิ่งที่ควรดำเนินการ
1. มีข้อมูล ภ.ง.ด.3 และแบบ 4117 แต่ไม่ยื่น ภ.ง.ด.90	เชิญพบ เพื่อไต่สวนข้อเท็จจริง หากผู้มีเงินได้มีเงินได้พึงประเมินในปีที่ล่วงมาแล้ว ถึงเกณฑ์ที่จะต้องยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี แนะนำให้ ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 ให้ถูกต้อง
2. มีข้อมูล ภ.ง.ด.3 และ แบบ 4117 มากกว่าเงินได้ตามแบบ ภ.ง.ด.90	บุคคลธรรมดาบางรายอาจยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 แสดงรายได้ไว้ไม่ครบถ้วน โดยอาจมีรายได้ทั้งที่ได้ถูกหักภาษี ณที่จ่ายและรายได้ที่ไม่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย ซึ่งหากยื่นแบบฯ โดยแสดงรายได้ที่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ต่ำกว่าที่ปรากฏในข้อมูลดังกล่าวก็ถือว่ายื่นเงินได้ไว้ไม่ครบถ้วน เนื่องจากเงินได้ที่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย จะถูกหักเมื่อได้รับเงินและนิยามของเงินได้พึงประเมินก็เป็นสิ่งที่ได้รับมาแล้วหรือเรียกว่าเกณฑ์เงินสดเช่นกัน
3. เงินได้ตามแบบ ภ.ง.ด.90 มากกว่า 1,800,000 บาท แต่ไม่จด VAT	เจ้าหน้าที่ต้องติดตามผู้มีเงินได้ที่คิดเกณฑ์ความเสี่ยงกรณี ให้เข้ามาจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มให้ได้ทุกรายและเมื่อจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วผู้เสียภาษีมียหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการตามกำหนดและดูแลให้มีการยื่นแบบอย่างครบถ้วน เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่า 1. เงินได้จากการจำหน่ายสินค้าที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่นขายสินค้าพืชผลทางการเกษตรการ ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น 2. ภริยามีเงินได้ตามมาตรา 40(2)-(8) สิ้นปีภาษีต้องนำเงินได้มารวมเป็นเงินได้ของสามี แต่ภรรยาได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มในนามของตนเองไว้แล้วหรือไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม เพราะมูลค่าฐานภาษีไม่ถึงเกณฑ์ต้องจดทะเบียน
4. รายที่อยู่ในทีมกำกับแต่ไม่ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90	รายผู้ประกอบการบุคคลธรรมดา ที่อยู่ในทีมกำกับแต่ไม่ยื่นแบบภ.ง.ด.90 ให้วิเคราะห์ก่อนว่า 1. รายจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้สืบค้นข้อมูลจากฐานF-VAT หากปรากฏว่ามียอดขายหรือยอดซื้อ แสดงว่ายังประกอบกิจการอยู่ให้เชิญพบ หากไม่ปรากฏยอดขายหรือยอดซื้อให้พิจารณา Clean ฐานตามระเบียบงานกรมวิธีฯ 2539 2. รายที่ไม่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้แจ้งสส. สืบว่า ยังประกอบกิจการอยู่หรือไม่ หากเชื่อได้ว่ากิจการได้เลิกประกอบการแล้วให้เสนอผู้มีอำนาจขอลบรายชื่อจากระบบกำกับฯ
5. ยอดขายตามแบบ ภ.พ.30 มากกว่าเงินได้ตามแบบ ภ.ง.ด.90	กิจการผู้ผลิตให้ใช้เกณฑ์สิทธิในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มยอดขายที่ต้องเสียภาษีตามแบบแสดงรายการ ภ.พ.30 อาจจะไม่เท่ากับยอดรายได้ที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.90 เนื่องจากการยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.90 ผู้เสียภาษีจะต้องนำเงินได้ที่รับในรอบปีภาษี มาคำนวณเป็นเงินได้พึงประเมินเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

	<p>ธรรมดา ตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร แต่บางรายการที่มีการออกใบกำกับภาษี เพื่อนำยอดขายไปเสียภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว แต่ยังไม่มีการรับเงินก็จะยังไม่รวมคำนวณเป็นเงินได้เพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา</p> <p>เจ้าหน้าที่สามารถปรับปรุงกับยอดขายที่ต้องเสียภาษี ตามแบบแสดงรายการภ.พ.30 จากเกณฑ์สิทธิเป็นเกณฑ์เงินสด เพื่อนำไป เปรียบเทียบ ยอดรายได้ตามแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.90 ดังนี้</p> <p>ยอดรายได้ตามแบบ ภ.พ.30 (เกณฑ์สิทธิ) XXX บาท</p> <p>บวก ลูกหนี้คงเหลือต้นงวด / รายได้ค้างรับต้นปี XXX บาท</p> <p>เงินรับล่วงหน้าปลายปี <u>XXX บาท</u></p> <p>XXX บาท</p> <p>หัก ลูกหนี้คงเหลือปลายงวด / รายได้ค้างรับปลายปี XXX บาท</p> <p>เงินรับล่วงหน้าต้นปี <u>XXX บาท</u></p> <p>XXX บาท</p> <p>ยอดรายได้ตามการคำนวณ (เกณฑ์เงินสด) <u>XXX บาท</u></p> <p>ให้เปรียบเทียบยอดรายได้ตามการคำนวณ (เกณฑ์เงินสด) กับเงินได้ตามแบบ ภ.ง.ด.90 หากไม่เท่ากันผู้ประกอบการอาจจะเสียภาษีอากรไม่ถูกต้อง</p> <p>นอกจากเกณฑ์รับรู้รายได้ที่ต่างกันแล้วอาจเกิดจากประเด็นอื่นก็ได้ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการจำหน่ายทรัพย์สิน - มีการรับเงินค่าสินค้าหรือค่าบริการล่วงหน้า
<p>6. ค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควรตามแบบ ภ.ง.ด.90</p>	<p>รายผู้ประกอบการบุคคลธรรมดาที่มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (5) -(8) แห่งประมวลรัษฎากร ที่มีการหักค่าใช้จ่ายตาม ความจำเป็นและสมควร ตามแบบ ภ.ง.ด.90 ซึ่งต้องพิจารณาว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เงินได้ประเภทดังกล่าวกฎหมายกำหนดให้หักหรือเลือกให้หักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควรได้หรือไม่ 2. รายจ่ายที่นำมาหักเป็นค่าใช้จ่ายได้จะต้องเกี่ยวข้องกับหาเงินได้และเป็นกรณีจำเป็นที่จะต้องมีรายจ่ายนั้นๆ ทั้งรายจ่ายนั้นๆ จะต้องมีการคำนวณที่สมควรด้วย โดยพิจารณาว่า ไม่ต้องห้ามตามมาตรา 65 ทวิและ 65 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร โดยอนุโลมให้พิจารณาและนำข้อมูลการหักค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทเงินได้เปรียบเทียบกับเงินได้พึงประเมินแต่ละประเภท และพิจารณาร้อยละของการหักค่าใช้จ่ายว่าเหมาะสมเพียงใด หากเกิดความผิดปกติ ควรเป็นรายที่ถูกคัดเลือกเพื่อออกตรวจสอบสภาพกิจการ
<p>7. มีข้อมูล ภ.ง.ด. 3 และแบบ 4117 ปี</p>	<p>เงินได้ที่หักภาษี ณ ที่จ่ายนั้น อาจเป็นเงินได้เพียงส่วนหนึ่งของผู้มีเงินได้ต้องหา</p>

ข้อเท็จจริงว่ามีเงินได้กรณีอื่นที่ไม่ต้องถูกหักภาษีเงินได้ด้วยหรือไม่ โดยเฉพาะกิจการ
ผู้ผลิตการตรวจสอบสภาพกิจการอาจทำให้ทราบว่าชำระภาษีเหมาะสมกับข้อเท็จจริงหรือไม่

กิจการซื้อ-ขายไป	
เกณฑ์ความเสี่ยง VAT	
เกณฑ์ความเสี่ยง	สิ่งที่ควรดำเนินการ
1. ยอดซื้อมากกว่ายอดขาย	<p>1. ตรวจสอบยอดซื้อ ว่ามีลักษณะเหล่านี้ หรือไม่</p> <p>(1) เป็นภาษีซื้อต้องห้าม ตามมาตรา 82/5 แห่งประมวลรัษฎากร เช่น ไม่มีใบกำกับภาษี ภาษีซื้อ เกิดจากการรับรอง หรือภาษีซื้อเกิดจากการซื้อรถยนต์นั่ง ไม่เกิน 10 คน เป็นต้น</p> <p>(2) อาจเกิดจากนำภาษีซื้อในรอบ 6 เดือนนับแต่เดือนถัดจากเดือนที่ออกมาใช้ซึ่งไม่ใช่เหตุ สุดวิสัยหรือข้อผ่อนปรนตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 4) ที่มี สิทธินำใบกำกับภาษีซื้อซึ่งมิได้นำไปหักในการคำนวณในเดือนภาษีได้</p> <p>(3) หากเกิดจากการลงทุนในทรัพย์สินให้ดูความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและเป็นทรัพย์สินที่ใช้ ประกอบกิจการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่</p> <p>2. ตรวจสอบยอดขาย ยอดขายอาจลงไว้ไม่ครบถ้วน</p> <p>(1) ดูสภาพข้อเท็จจริงสินค้ามีไว้เพื่อขายในกิจการและตรวจสอบกับ - ใบกำกับภาษีซื้อ หากพบว่าไม่มีรายการซื้อตามใบกำกับภาษีซื้อ แสดงถึงกิจการอาจหลบทั้ง ยอดซื้อยอดขาย</p> <p>หากอ้างว่าเป็นการฝากขาย ให้ขอคู่สัญญาตั้งตัวแทน ซึ่งต้องเป็นไปตามประกาศอธิบดี เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 8) ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2534</p> <p>- ใบกำกับภาษีขายหากพบว่าขายโดยไม่ออกใบกำกับภาษีหรือออกใบส่งของแทน แสดงถึง กิจการอาจยื่นยอดขายไม่ครบถ้วน</p> <p>(2) ขายสินค้าต่ำกว่าราคาทุน โดยไม่มีเหตุอันสมควร</p> <p>(3) กรณีขายปลีก ให้ตรวจ ณ จุดขายสังเกตการณ์ขณะเข้าตรวจว่าเมื่อมีลูกค้าซื้อสินค้ามีการ ออกใบกำกับภาษีให้หรือไม่ ออกอย่างไร หากไม่มีการออกแสดงว่ามาออกใบกำกับภาษีขาย ภายหลัง ซึ่งจะไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริงแล้ว ผู้ขายสามารถแจ้งราคาต่ำกว่าที่ขายจริงและจะ ออกใบกำกับภาษีเฉพาะที่มีใบกำกับภาษีซื้อส่วนสินค้าที่ไม่มีใบกำกับภาษีก็จะไม่ออก ใบกำกับภาษี ทำให้ยอดขายขาดหายไปและการออกใบกำกับภาษีอาจดึงให้เข้าใจว่าเป็น จริง ซึ่งหากตรวจนับสินค้าจะพบความผิดปกติ</p>
2. ไม่ยื่นแบบหนึ่งใน 6 เดือน	หากไม่ยื่นแบบหนึ่งใน 6 เดือนสุดท้าย ทิมกำกับอาจ

<p>สุดท้าย</p>	<p>- สอบถามข้อมูล โดยทางโทรศัพท์ (ถ้าทราบหมายเลขโทรศัพท์หากเป็นรายเก่าอาจดูจากสำนวนตรวจสอบสภาพกิจการในอดีต หรือทราบจากเจ้าหน้าที่คนเดิมที่เคยดูแล) หรือ</p> <p>- อาจมีหนังสือเชิญพบ หรือรายที่ยังไม่เคยตรวจสอบสภาพกิจการ ก็อาจนำเข้าแผนตรวจสอบกิจการ โดยควรรวบรวมข้อมูลที่มีอยู่ให้มากที่สุด และวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวก่อนออกไปตรวจสอบสภาพกิจการ เพื่อให้การตรวจกระชับ รวดเร็ว มีคุณภาพ</p>
<p>3. P/T รายตัว มากกว่า P/T ภาค</p>	<p>ให้พิจารณาว่า มีรายการลักษณะดังต่อไปนี้ หรือไม่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นำภาษีซื้อที่ใช้ในกิจการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มมาหักภาษีขาย 2. อาจมีภาษีซื้อเกี่ยวกับรายจ่ายที่ใช้ในการบริหาร ในสัดส่วนที่สูงกว่าในกิจการลักษณะเดียวกัน 3. หากพบว่ากิจการมีเครื่องบันทึกการเก็บเงินเพื่อออกไปกำกับภาษีใช้ในกิจการมากกว่าที่ได้รับอนุมัติ อาจแสดงถึง มิได้นำยอดขายจากเครื่องบันทึกการเก็บเงินดังกล่าวมาถือเป็นยอดขาย 4. ยื่นแบบ ภ.พ.30 แสดงยอดซื้อและภาษีซื้อเกินกว่าหลักฐาน 5. หากเกิดจากการลงทุนในทรัพย์สิน ให้ดูความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและเป็นทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบกิจการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่ 6. อาจมีภาษีซื้อที่ใช้ในกิจการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มมาเป็นภาษีซื้อทั้งหมดหรือมีการเฉลี่ยภาษีซื้อ แต่ไม่เป็นไปตามประกาศอธิบดีฯ เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม(ฉบับที่ 29)
<p>4. ขอคืนเครดิต 3 เดือน เดือน 4 ขอคืนเงินสด</p> <p>5. ขอคืนเครดิตติดกัน 6 เดือน สุดท้าย</p> <p>6. ขอคืนเงินสดติดกัน 3 เดือน (ยกเว้นรายยอดขายอัตรา 0 ต่อ ยอดขายรวมเกิน 50%)</p>	<p>ควรมียอดขาย ภาษีขาย มากกว่ายอดซื้อและภาษีซื้ออย่างไรก็ตามมีบางกรณีและผู้ประกอบการอาจมีภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย ซึ่งได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เริ่มประกอบกิจการ อาจมีภาษีซื้อจากการก่อสร้างอาคาร หรือลงทุนในทรัพย์สิน 2. ลงทุนในทรัพย์สิน เพิ่มเติม 3. มียอดส่งออก มากกว่ายอดขายในประเทศ นอกเหนือจากที่กล่าว หากภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย ควร <ol style="list-style-type: none"> 3.1 ตรวจสอบใบกำกับภาษีซื้อกับรายงานภาษีซื้อ ว่า <ol style="list-style-type: none"> (1) ชื่อทรัพย์สินที่ไม่เกี่ยวข้องกับกิจการ เช่นซื้อรถยนต์บรรทุกโดยลักษณะใช้ในประกอบธุรกิจ แต่มีบางกรณีอาจไม่ได้ใช้ในการประกอบธุรกิจ เช่น ใช้ในการรับจ้างขนส่งซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับกิจการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (2) ความมีอยู่จริงของทรัพย์สิน เปรียบเทียบทะเบียนทรัพย์สิน กับตัวทรัพย์สิน เช่นล้าเป็นรถยนต์ขูดทะเบียนรถ คู่มือการใช้รถ เป็นต้น (3) คู่มือไม่เป็นใบกำกับภาษีซื้อต้องห้าม ตามมาตรา82/5 แห่งประมวลรัษฎากร เช่น ก่อสร้างอาคารที่ไม่เกี่ยวข้องกับ กิจการ หรือเกี่ยวข้องกับกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม 3.2 ตรวจสอบใบกำกับภาษีขายกับรายงานภาษีขาย <ol style="list-style-type: none"> (1) ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของใบกำกับภาษี เช่น เป็นการออก ใบกำกับภาษีให้แก่ผู้ซื้อจริง

	(2) ราคาขายตามใบกำกับภาษีไม่ควรต่ำกว่าราคาตลาด โดยทั่วไปของสินค้าประเภทนี้ 3.3 ให้สังเกตรายงานสินค้าและวัตถุดิบโดยเฉพาะรายการสินค้าและวัตถุดิบที่ไม่มีการเคลื่อนไหว เพื่อพิจารณาว่า ยังคงมีอยู่จริงหรือไม่
7. เงินจ่าย ภ.ง.ด.53+3+4117 มากกว่ายอดขาย ภ.พ.30	โดยปกติ กิจการซื้อมาขายไปจะไม่คิดเกณฑ์กำไร เว้นแต่มีการขายให้ส่วนราชการ จะถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย และหากคิดเกณฑ์ความเสี่ยง ดังกล่าวให้พิจารณาว่าตามหลักความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจะเกิดขึ้นเมื่อมีการส่งมอบสินค้า(ขายเชื่อ) หรือมีการชำระค่าสินค้า (ขายเงินสด) ดังนั้นหากการบันทึกยอดขายที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยใช้เกณฑ์สิทธิอาจไม่ตรงกับยอดเงินได้ที่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย ซึ่งใช้เกณฑ์เงินสดที่กำกับต้องดูความสัมพันธ์ดังกล่าว

กิจการซื้อ-ขายไป	
เกณฑ์ความเสี่ยง CIT	
เกณฑ์ความเสี่ยง	สิ่งที่ควรดำเนินการ
1. ขาดทุนขั้นต้น	<p>หมายถึง ต้นทุนสินค้าที่ขายมีมูลค่ามากกว่ารายได้จากการจำหน่าย สินค้าโดยตรงให้พิจารณา</p> <ul style="list-style-type: none"> - รายได้จากการจำหน่ายสินค้า - ต้นทุนสินค้าที่ขาย <p>1. รายได้ แจ่งไว้ไม่ครบถ้วน ตรวจสอบการบันทึกบัญชีรายได้</p> <p>1.1 พิจารณาความเหมาะสมของราคาขายสินค้า เช่น ราคาขายต่ำกว่าราคาตลาดต้องพิจารณาราคาทุนและราคากลางหรือผู้ค้ กิจการประเภทเดียวกัน หรือเป็นการสร้างหลักฐานการขายให้ต่ำกว่าราคาขายจริงหากไม่มีเหตุอันควรให้พิจารณาใช้อำนาจตามมาตรา 65 ทวิ(4)</p> <p>1.2 ตรวจสอบความครบถ้วนของปริมาณการขาย โดยคำนวณหาปริมาณสินค้าที่ขายตามหลักการบัญชีเปรียบเทียบกับรายงานสินค้าและวัตถุดิบ</p> <p>1.3 กรณีการขายสินค้าแบบเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเป็นงวด การคำนวณรายได้ต้องเป็นไปตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.1/2528 แก้ไขเพิ่มเติม โดย ท.ป.155/2549</p> <p>2. ต้นทุนสินค้าที่ขาย ให้พิจารณา</p> <p>2.1 เปรียบเทียบสินค้าคงเหลือต้นงวดกับสินค้าคงเหลือปลายงวดปีก่อน</p> <p>2.2 มีการส่งคืนสินค้า หรือได้ส่วนลดรับ แต่มิได้นำมาหักออกจากบัญชีซื้อเป็นเหตุให้บัญชีซื้อสูงกว่าความจริง</p> <p>2.3 ให้พิจารณาการบันทึกสินค้าคงเหลือได้ปฏิบัติตามหลักกรบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปอย่างสม่ำเสมอหรือไม่</p> <p>2.4 ถ้าเป็นกิจการขนาดเล็กที่ไม่มีการตรวจนับสินค้าจริงอาจเป็นกรณีการกำหนดมูลค่า</p>

	<p>สินค้ำคงเหลือปลายงวดขึ้นเอง เพื่อตกแต่งกำไรขึ้นต่ำกล่าวคือ ทำให้ดูมีกำไรขึ้นต้นสูงหรือต่ำหรือขาดทุนขึ้นต้นตามที่กิจการต้องการ</p> <p>2.5 การค้ำนวนสินค้ำคงเหลือ ปฏิบัติตามมาตรา65ทวิ(6) หรือไม่</p>
<p>2. ขาดทุนสะสมมากกว่าทุนชำระ</p>	<p>ขาดทุนสะสมมากกว่าทุนที่ชำระ อาจมีสาเหตุจาก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การประกอบกิจการ โดยมีผลขาดทุนมาโดยตลอด และสะสมมาเกินกว่าเงินลงทุน อาจเกิดจากการที่กิจการเริ่มประกอบกิจการซึ่งการขาดทุนสะสมไม่ควรเกิน5 ปี มีความเสี่ยงสูงที่กิจการจะแสดงรายได้ไว้ไม่ครบถ้วนถูกต้องเนื่องจากกิจการมีผลขาดทุนทุกปีอาจมีปัญหาเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของกิจการ กรณีนี้ อาจต้องตรวจสอบเชิงลึกทั้งค้ำน รายได้สินทุนขาย และค้ำใช้จ่ายในการค้ำเนินงาน เพื่อพิสูจน์ความครบถ้วนถูกต้อง(ถ้าเป็นไปได้ อาจต้องตรวจสอบ Bank Statement ควบคู่ไปด้วย) 2. กิจการค้ำเนินการขาดทุน ในระหว่างเวลาที่ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำเป็นจ้ำนวนมาก เช่นกรณีการเปลี่ยนแปลงระบบแลกเปลี่ยนเงินตรา หรือการค้ำเนินนโยบายทางธุรกิจที่ผิดพลาดเป็นเหตุให้เกิดผลขาดทุนสะสมจ้ำนวนมากแต่ไม่ได้เกิดขึ้นทุกปีควรไต่สวนหาสาเหตุการขาดทุนจ้ำนวนมากดังกล่าว และกิจการมีวิธีการปรับองค์กรหรือนโยบายเพื่อบริหารกิจการให้อยู่รอดได้อย่างไรหรือไม่ และค้ำเนินการควบคู่ไปกับการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของการลงรายการด้วย 3. ตรวจสอบความมีอยู่จริงของหนี้สิน เพื่อค้ำว่า มีการหลบยอดขายมาลงเป็นหนี้สินหรือไม่ หากมีการกู้ยืมจริงให้ค้ำว่านำมาใช้ลงทุนหรือซื้อทรัพย์สินของกิจการจริงหรือไม่ 4. กรณีขาดทุนสะสมมาหลายปีแต่ยังค้ำเนินกิจการอยู่ได้ อาจมีได้ ขาดทุนจริงถ้าขาดทุนขึ้นต้นตรวจสอบกรณีคิดเกณฑ์ความเสี่ยงขาดทุนขึ้นต้น แต่ถ้าขาดทุนสุทธิให้พิจารณาค้ำว่ากิจการมีรายจ่ายการค้ำเนินงานเป็นค้ำอะไรบ้างซึ่งอาจจะมีรายจ่ายค้ำองห้าม โดยกิจการยังมีได้ปรับปรุงในทางบัญชีภาษีอากร เช่น <ol style="list-style-type: none"> 4.1 ค้ำเสื่อมราคาของรถยนต์นั่งเกิน1,000,000 บาท กิจการคิดค้ำเสื่อมราคาทั้งจ้ำนวน 4.2 สร้างหลักฐานการจ่าย โดยมีได้มีการจ่ายจริง เช่น ดอกเบี้ยจ่าย หรืออาจจะมี การกู้ยืมและได้นำไปให้คู่ค้ำไม่บันทึกเป็นรายได้แต่บันทึกลงรายการค้ำนดอกเบี้ยจ่าย
<p>3. ขายเสีย VAT มากกว่ารายได้โดยตรง</p>	<p>โดยทั่วไปความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีเงินได้จะเกิดขึ้นเมื่อมีการส่งมอบ (เกณฑ์สิทธิ) ดังนั้น ยอดขายที่ต้องเสียภาษีตามแบบ ภ.พ30 กับยอดรายได้ตามแบบภ.จ.ด.50 ควรจะเท่ากัน หากไม่เท่ากันให้พิจารณา</p> <p>(1) หากเป็นผู้ประกอบการส่งออกให้พิจารณาฐานภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา79/4 (1) แห่ง</p>

	<p>ประมวลรัษฎากร</p> <p>(2) จำหน่ายทรัพย์สินซึ่งภาษีมูลค่าเพิ่มแสดงตามมูลค่าที่ขายแต่ทางภาษีเงินได้ฯ จะแสดงกำไร หรือขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สินและเป็นเงินได้อื่นๆ</p> <p>(3) อาจมีรายได้อื่นที่ไม่ต้องเสีย VAT เช่น ค่าส่งเสริมการขายส่วนลดหรือประโยชน์ที่ได้รับเป็นทรัพย์สินหรือบัตรท่องเที่ยว</p> <p>(4) มีการรับเงินค่าสินค้าล่วงหน้าต้องเสีย VAT ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.73/2541</p>
<p>4. สินค้าปลายงวดมากกว่าซื้อสินค้า</p>	<p>โดยทั่วไปของการประกอบธุรกิจควรมีสินค้าคงเหลือปลายงวดน้อยกว่ายอดซื้อสินค้า ประกอบกับธุรกิจจะไม่ลงทุนสต็อกสินค้ามากเกินไปจนเกินไป ดังนั้น หากเกิดกรณีดังกล่าวให้พิจารณา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การคำนวณสินค้าคงเหลือปลายงวดเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปหรือไม่ ตรวจสอบความถูกต้องการลงรายการสินค้าคงเหลือปลายงวด เช่น หากเป็นกรณี FIFO อาจดูได้จาก Invoice ณ วันปลายงวดย้อนขึ้นไปและจะต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอด้วย 2. สุ่มตรวจนับสินค้าคงเหลือเปรียบเทียบกับรายงานสินค้าและวัตถุดิบว่ามีสินค้าคงเหลือจริงหรือไม่ อาจต้องทำการสุ่มตรวจนับความถูกต้องครบถ้วนของสินค้าคงเหลือทั้งนี้ ในการตรวจนับให้เลือกตรวจนับสินค้าที่มีอยู่จริงเปรียบเทียบกับรายงานสินค้า และวัตถุดิบ และทดสอบเลือกรายการสินค้าจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบไปยังตัวสินค้าทั้งนี้ เพื่อพิสูจน์ความมีอยู่จริงของสินค้า 3. ตรวจสอบหลักฐานการซื้อว่ามีชนิดของสินค้าหลากหลายตามที่ขายจริงหรือไม่อาจนำยอดซื้อมาลงบัญชีน้อย เพื่อหลบยอดขาย
<p>5. ไม่มีสินทรัพย์ถาวร ไม่มีค่าเช่า</p>	<p>หมายถึง ไม่มีรายการสินทรัพย์ถาวรปรากฏในงบดุล และไม่มีค่าเช่าจ่ายในงบกำไรขาดทุน ควรหาสาเหตุ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หากสินทรัพย์ถาวรเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ประกอบการปรากฏรายการสินทรัพย์ถาวรดังกล่าวในงบดุล และรายการค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ถาวรดังกล่าวในงบกำไรขาดทุน 2. หากไม่ปรากฏสินทรัพย์ถาวรในงบดุล ทีมกำกับควรออกไปตรวจสอบสภาพกิจการหากพบสินทรัพย์ถาวร ตั้งอยู่ ณ สถานที่ประกอบการก็ให้ตรวจสอบกรรมสิทธิ์ของสินทรัพย์ถาวรดังกล่าว และแนะนำปฏิบัติให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง 3. กรณีทรัพย์สินเป็นของกรรมการหรือหุ้นส่วน และให้ใช้โดยไม่มีค่าเช่า ส่งผลให้การแสดงรายจ่ายและรายได้ต่ำกว่าข้อเท็จจริง
<p>6. มีเงินให้กู้ยืมแต่ไม่มีดอกเบี้ยรับ</p>	<p>รายการลูกหนี้เงินให้กู้ยืม ด้านเดบิตในงบดุลแต่ไม่ปรากฏรายการดอกเบี้ยรับในงบกำไรขาดทุน</p> <p>ประเด็นที่พิจารณา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบว่ามีการทำสัญญาหรือไม่ 2. เงินให้กู้ยืมแก่กรรมการหรือผู้ถือหุ้น โดยไม่มีค่าตอบแทน (ดอกเบี้ย)หรือมีดอกเบี้ยต่ำกว่า

	<p>ราคาตลาดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คิดดอกเบี้ยตามราคาตลาดที่ให้ผู้ยืมเงิน ทั้งนี้อาศัยอำนาจ ตามมาตรา 65 ทวิ(4) แห่งประมวลรัษฎากร</p> <p>การประเมินดอกเบี้ยตามราคาตลาดให้เป็นไปตามหนังสือที่ กค 0802/4687 ลงวันที่ 23 สิงหาคม 2537</p> <p>3. พิจารณาว่าต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะหรือไม่ ทั้งนี้ ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ 126/2534 ลงวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2534</p> <p>4. กรณีพบว่าไม่มีการโอนเงินให้แก่ผู้กู้จริง อาจเป็นการสร้างรายการทางบัญชี โดยอาจจะเป็นเงินสดที่ได้จากการขาย แต่ไม่บันทึกเป็นรายได้</p>
<p>7. สินค้าปลายงวดมากกว่ารายได้โดยตรง</p>	<p>1. สุ่มตรวจนับสินค้าคงเหลือเปรียบเทียบกับรายงานสินค้าและวัตถุดิบว่ามีสินค้าคงเหลือจริงหรือไม่ อาจต้องทำการสุ่มตรวจนับความถูกต้องครบถ้วนของสินค้าคงเหลือ ทั้งนี้ ในการตรวจนับให้เลือกตรวจนับสินค้าที่มีอยู่จริงเปรียบเทียบกับรายงานสินค้าและวัตถุดิบ และทดสอบเลือกรายการสินค้าจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบไปยังตัวสินค้า ทั้งนี้ เพื่อพิสูจน์ความมีอยู่จริงของสินค้า</p> <p>2. ให้พิจารณาสภาพสินค้าส่วนใหญ่ว่า ใหม่หรือเก่า ส้าสมัย หากใหม่แสดงว่าการหมุนเวียนสินค้าดี ยอดขายน่าจะไม่ต้องให้ตรวจสอบว่าราคาขายต่ำไปหรือไม่ ปริมาณการขายครบถ้วนหรือไม่</p> <p>3. การคำนวณสินค้าคงเหลือเป็นไปตามมาตรา 65 ทวิ(6) แห่งประมวลรัษฎากรหรือไม่</p>
<p>8. ไม่มีรายได้โดยตรง และรายได้อื่น</p>	<p>ประเด็นที่พิจารณา (วิเคราะห์รายการรายจ่ายตามงบกำไรขาดทุนที่อาจก่อให้เกิดรายได้)</p> <p>1. ตรวจสอบข้อมูล ภ.ง.ด. 53, ภ.ง.ด. 3 มีการหักภาษี ณ ที่จ่ายนำส่งหรือไม่ หรือถูกผู้อื่นหักภาษีไว้หรือไม่ หากมีแสดงว่าไม่ยื่นรายได้ พิจารณาภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายในส่วนที่เกี่ยวข้องตามคำสั่งกรมสรรพากร ที่ ทปบ 4 /2528 ฯ</p> <p>2. ตรวจสอบว่ายังมีการยื่นแบบ ภ.พ. 30 มีรายได้หรือไม่</p> <p>3. ตรวจสอบว่ายังมีรายจ่ายที่บ่งชี้ว่ายังมีรายได้จากการประกอบกิจการอยู่หรือไม่</p>
<p>9. ไม่ยื่นแบบ ภ.ง.ด. 50</p>	<p>ประเด็นที่พิจารณา</p> <p>1. นิติบุคคลไม่ยื่นแบบภ.ง.ด. 50 เมื่อถึงกำหนดชำระสาเหตุส่วนใหญ่ เกิดจาก</p> <p>1.1 ไม่มีผู้รับรองงบการเงิน ทีมกำกับควรตรวจสอบเชิงลึกว่าเหตุใดจึงไม่มีผู้รับรองงบการเงิน เช่นอาจมีการทำบัญชีที่ไม่ถูกต้องในหลายรายการ ซึ่งอาจเป็นความเสี่ยงทางด้านภาษีด้วย</p> <p>1.2 ไม่ทราบว่าจะต้องมีการยื่นแบบแสดงรายการ ควรแนะนำให้ยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีให้ถูกต้อง โดยอาจต้องชำระเงินเพิ่มและค่าปรับทางอาญา</p> <p>2. รายที่ไม่ยื่นแบบ ภ.ง.ด. 50 และไม่ยื่นแบบ ภ.พ. 30 และไม่ปรากฏ ข้อมูลบนระบบเครือข่าย</p>

	<p>รัฐบาลว่ามีรายได้ ให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า เลิกกิจการแล้วหรือไม่ และเข้าลักษณะที่ต้องเพิกถอนการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามระเบียบงานกรมวิธีฯ หรือไม่</p> <p>3. ตรวจสอบข้อมูล ภ.ง.ด.53, ภ.ง.ด.3 พบว่าถูกผู้อื่นหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ แสดงว่า นิติบุคคลมีรายได้ ดังนั้น ควรเชิญพบเพื่อไต่สวนข้อเท็จจริงและแนะนำให้ยื่นแบบฯ</p>
10. ไม่ยื่นแบบ ภ.ง.ด.51	<p>1. ให้พิจารณาว่าเป็นรอบระยะเวลาบัญชีแรกหรือรอบระยะเวลาบัญชีสุดท้ายน้อยกว่า 12 เดือน หรือได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีหรือไม่ซึ่งกรณีดังกล่าวไม่ต้องยื่นแบบ ภ.ง.ด. 51</p> <p>2. หากไม่เป็นไปตามข้อ 1 ให้แนะนำให้ยื่นแบบให้ถูกต้อง</p>
11. ยื่นแบบ ภ.ง.ด. 51 ขาดไปเกิน 25%	ให้ตรวจสอบว่าเป็นกรณีที่มีเหตุอันควรหรือไม่โดยพิจารณาตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ป 50/2537 และแนวทางปฏิบัติการสรรพากรที่ มก.1 /2546ฯ

กิจการซื้อ-ขายไป	
เกณฑ์ความเสี่ยง PIT	
เกณฑ์ความเสี่ยง	สิ่งที่ควรดำเนินการ
1. มีข้อมูล ภ.ง.ด.3 และแบบ 4117 แต่ไม่ยื่น ภ.ง.ด.90	เชิญพบ เพื่อไต่สวนข้อเท็จจริง หากผู้มีเงิน ได้มีเงิน ได้พึงประเมิน ในปีที่ผ่านมาแล้วถึงเกณฑ์ที่จะต้องยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี แนะนำให้ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 ให้ถูกต้อง
2. มีข้อมูล ภ.ง.ด.3 และ แบบ 4117 มากกว่าเงินได้ตามแบบ ภ.ง.ด.90	บุคคลธรรมดาบางรายอาจยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 แสดงรายได้ไว้ไม่ครบถ้วน โดยอาจมีรายได้ทั้งที่ได้ถูกหักภาษี ณที่จ่ายและรายได้ที่ไม่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย ซึ่งหากยื่นแบบฯ โดยแสดงรายได้ที่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ต่ำกว่าที่ปรากฏในข้อมูลดังกล่าวก็ถือว่ายื่นเงินได้ไว้ไม่ครบถ้วน เนื่องจากเงินได้ที่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายจะถูกหักเมื่อได้รับเงินและนิยามของเงินได้พึงประเมินก็เป็นสิ่งที่ได้รับมาแล้วหรือเรียกว่าเกณฑ์เงินสดเช่นกัน ดังนั้นต้องให้ผู้เสียภาษียื่นแบบเพิ่มเติมและหากยื่นแบบฯเกินกำหนดเวลาต้องรับผิดชอบชำระเงินเพิ่มตามมาตรา 27 แห่งประมวลรัษฎากร
3. เงินได้ตามแบบ ภ.ง.ด.90 มากกว่า	เจ้าหน้าที่ต้องติดตามผู้มีเงินได้ที่คิดเกณฑ์ความเสี่ยงกรณีนี้ให้เข้ามาจดทะเบียน

<p>1,800,000 บาท แต่ไม่จด VAT</p>	<p>ภาษีมูลค่าเพิ่มให้ได้ทุกรายและเมื่อจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วผู้เสียภาษียังมีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการตามกำหนดและดูแลให้มีการยื่นแบบอย่างครบถ้วน เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เงินได้จากการจำหน่ายสินค้าที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่นขายสินค้าพืชผลทางการเกษตรการให้เช่าสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น 2. ภரியามีเงินได้ตามมาตรา 40(2)-(8) สิ้นปีภาษีต้องนำเงินได้มารวมเป็นเงินได้ของสามี แต่ภรรยาได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มในนามของตนเองไว้แล้วหรือไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม เพราะมูลค่าฐานภาษีไม่ถึงเกณฑ์ต้องจดทะเบียน
<p>4. รายที่อยู่ในทีมกำกับแต่ไม่ยื่นแบบ ภงด.90</p>	<p>ผู้ประกอบการบุคคลธรรมดาที่อยู่ในทีมกำกับแต่ไม่ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 ให้วิเคราะห์ก่อนว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รายจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้สืบค้นข้อมูลจากฐาน F-VAT หากปรากฏว่ามี ยอดขายหรือยอดซื้อ แสดงว่ายังประกอบกิจการอยู่ให้เชิญพบ หากไม่ปรากฏยอดขายหรือยอดซื้อ ให้พิจารณา Clean ฐานตามระเบียบงานกรมวิทย์ฯ 2539 2. รายที่ไม่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้แจ้ง สส. สืบว่า ยังประกอบกิจการอยู่หรือไม่ หากเชื่อได้ว่ากิจการได้เลิกประกอบการแล้ว ให้เสนอผู้มีอำนาจขอลบรายชื่อจากระบบกำกับฯ
<p>5. ยอดขายตามแบบ ภ.พ.30 มากกว่าเงินได้ตามแบบ ภ.ง.ด.90</p>	<p>ยอดขายที่ต้องเสียภาษี ตามแบบแสดงรายการ ภ.พ.30 อาจจะไม่เท่ากับยอดรายได้ที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.90 เนื่องจากการยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.90 ผู้เสียภาษีจะต้องนำเงินได้ที่รับในรอบปีภาษีมาคำนวณเป็นเงินได้พึงประเมินเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร แต่บางรายการที่มีการออกใบกำกับภาษีเพื่อนำยอดขายไปเสียภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว แต่ยังไม่มีการรับเงินก็จะยังไม่รวมคำนวณเป็นเงินได้เพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา</p> <p>เจ้าหน้าที่สามารถปรับปรุงกับยอดขายที่ต้องเสียภาษี ตามแบบแสดงรายการ ภ.พ.30 จากเกณฑ์สิทธิเป็นเกณฑ์เงินสด เพื่อนำไป เปรียบเทียบ ยอดรายได้ตามแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.90 ดังนี้</p> <p>ยอดรายได้ตามแบบ ภ.พ.30 (เกณฑ์สิทธิ) XXX บาท</p> <p>บวก ลูกหนี้คงเหลือต้นงวด / รายได้ค้างรับต้นปี XXX บาท</p> <p>เงินรับล่วงหน้าปลายปี <u>XXX</u> บาท</p> <p>XXX บาท</p> <p>หัก ลูกหนี้คงเหลือปลายงวด / รายได้ค้างรับปลายปี XXX บาท</p> <p>เงินรับล่วงหน้าต้นปี <u>XXX</u> บาท</p> <p><u>XXX</u> บาท</p>

	<p>ยอดรายได้ตามการคำนวณ (เกณฑ์เงินสด) XXX บาท</p> <p>หลังจากนี้ เปรียบเทียบยอดรายได้ตามการคำนวณ (เกณฑ์เงินสด) กับเงินได้ ตามแบบ ภ.ง.ด.90 หากไม่เท่ากันผู้ประกอบการอาจจะเสียภาษีอากร ไม่ถูกต้อง</p> <p>นอกจากเกณฑ์รับรู้อย่างได้ที่ต่างกันแล้ว อาจเกิดจากประเด็นอื่นก็ได้ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการจำหน่ายทรัพย์สิน - มีการรับเงินค่าสินค้าหรือค่าบริการล่วงหน้า
<p>6. ค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควรตามแบบ ภ.ง.ด.90</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. รายผู้ประกอบการบุคคลธรรมดาที่มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (5) - (8) แห่งประมวลรัษฎากร ที่มีการหักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควร ตามแบบ ภ.ง.ด.90 ซึ่งต้องพิจารณาว่า 2. เงินได้ประเภทดังกล่าวกฎหมายกำหนดให้หักหรือเลือกให้หักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควรได้หรือไม่ 3. รายจ่ายที่นำมาหัก เป็นค่าใช้จ่ายได้จะต้องเกี่ยวข้องโดยตรงกับการหาเงินได้และเป็นกรณีจำเป็นที่จะต้องมีรายจ่ายนั้นๆ ที่รายจ่ายนั้นจะต้องมีจำนวนที่สมควรด้วย โดยพิจารณาว่า ไม่ต้องห้ามตามมาตรา 65 ทวิ และ 65 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร โดยอนุโลม 4. ให้พิจารณาและนำข้อมูลการหักค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทเงินได้ไปเปรียบเทียบกับเงินได้พึงประเมินแต่ละประเภท และพิจารณารายละเอียดของการหักค่าใช้จ่ายว่าเหมาะสมเพียงใด หากเกิดความผิดปกติ ควรเป็นรายที่ถูกคัดเลือกเพื่อออกตรวจสภาพกิจการ
<p>7. มีข้อมูล ภ.ง.ด. 3 และแบบ 4117 ปี 48 > ปี 47</p>	<p>เงินได้ที่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายนั้น อาจเป็นเงินได้เพียงส่วนหนึ่งของผู้มีเงินได้ต้องหาข้อเท็จจริงว่ามีเงินได้กรณีอื่นที่ไม่ต้องถูกหักภาษีเงินได้ด้วยหรือไม่</p>

กิจการให้บริการ	
เกณฑ์ความเสี่ยง VAT	
เกณฑ์ความเสี่ยง	สิ่งที่ควรดำเนินการ
<p>1. ยอดซื้อมากกว่ายอดขาย</p>	<p>การประกอบกิจการให้บริการ โดยปกติไม่ควรจะมียอดซื้อสูงกว่ายอดขายการที่กิจการมียอดซื้อสูงกว่ายอดขาย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบยอดซื้อ ว่ามีลักษณะเหล่านี้ หรือไม่ <ol style="list-style-type: none"> (1) เป็นภาษีซื้อต้องห้าม ตามมาตรา 82/5 แห่งประมวลรัษฎากร เช่น ไม่มีใบกำกับภาษี ภาษีซื้อเกิดจากการรับรอง หรือ ภาษีซื้อเกิดจากการซื้อรถยนต์นั่งไม่เกิน 10 คน เป็นต้น (2) อาจเกิดจากนำภาษีซื้อในรอบ 6 เดือนนับแต่เดือนถัดจากเดือนที่ออกมาใช้ซึ่งไม่ใช่เหตุ

	<p>สุควิสัยหรือข้อผ่อนปรนตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 4) ที่มีสิทธินำใบกำกับภาษีซื้อซึ่งมิได้นำไปหักในการคำนวณในเดือนภาษีได้</p> <p>(3) หากเกิดจากการลงทุนในทรัพย์สิน ให้ดูความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและเป็นทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบกิจการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่</p> <p>(4) ให้ตรวจสอบยอดซื้อเพื่อหาความสัมพันธ์กับยอดขาย ตัวอย่างเช่น</p> <p>กิจการรับเหมาก่อสร้าง</p> <p>พิจารณาจากสัญญาหรือประเภทการรับจ้างว่าเป็นการก่อสร้างประเภทใดเพราะวัสดุที่ใช้จะสัมพันธ์กับประเภทของงาน เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานสร้างอาคาร ต้องใช้ วัสดุ ปูน หิน ทราชเหล็ก - งานขุดคลอง ต้องใช้น้ำมัน - งานทำถนนลาดยาง ต้องใช้ วัสดุ หินยางมะตอย - งานคอนกรีต ต้องใช้ วัสดุ เหล็ก หิน ปูน ทราช - หากวัสดุมีการสั่งซื้อสูง อาจพบว่าไม่นำรายได้มาบันทึกบัญชีโดยบันทึกต้นทุนวัสดุทั้งหมดแต่ไม่บันทึกรายได้ - ตรวจสอบความสัมพันธ์รายจ่าย โดยเฉพาะรายจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิง หรือค่าวัสดุที่มีแหล่งการซื้อไม่สอดคล้องกับไซค์งาน เช่น รับเหมาก่อสร้างจังหวัดหนึ่งแต่ซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงอีกจังหวัดหนึ่งซึ่งไม่มีเหตุผลอันสมควร <p>กิจการร้านอาหาร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่ควรมียอดซื้อสูงกว่ายอดขายเพราะลักษณะของการประกอบกิจการมีรายจ่ายหลายประเภทที่ไม่มีภาษีซื้อ เช่น รายจ่ายค่าอาหารสด อาหารแห้ง รายจ่ายของพนักงานเสิร์ฟ และพ่อครัว นักดนตรี (ถ้ามี) รายจ่ายเหล่านี้ ส่วนใหญ่จะไม่มีการซื้อยอดซื้อภาษีซื้อส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับรายจ่ายค่าแก๊ส ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำ ประปา 2. ตรวจสอบยอดขาย ยอดขายอาจลงไว้ไม่ครบถ้วน <p>ให้ตรวจ ณ จุดขาย สังเกตการณ์ขณะเข้าตรวจว่า เมื่อมีลูกค้ามาใช้บริการมีการออกไปกำกับภาษีไว้หรือไม่ หากไม่มีการออก แสดงถึง การยื่นยอดขายไม่ครบถ้วน</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. ให้พิจารณาถึง ปัจจัยสำคัญที่บ่งชี้ถึงยอดขาย เช่น <ul style="list-style-type: none"> - กิจการ โรงแรมอาจพิจารณาจำนวนผ้าปูที่นอนที่เบิกไปใช้ จำนวนห้องที่ให้บริการ - กิจการออบ นวด พิจารณาน้ำหนักการใช้ น้ำ จำนวนห้อง ใบท่างานของพนักงานบริการ - ร้านอาหาร พิจารณาจาก ใบสั่งอาหาร จำนวนโต๊ะเปอร์เซ็นต์ค่าธรรมเนียมที่จ่ายบัตรเครดิต - ความสัมพันธ์ค่าแฟรนไชส์กับยอดขาย
<p>2. ไม่ยื่นแบบหนึ่งใน 6 เดือนสุดท้าย</p>	<p>หากไม่ยื่นแบบหนึ่งใน 6 เดือนสุดท้าย ทิมกำกับอาจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สอบถามข้อมูล โดยทางโทรศัพท์ (ถ้าทราบหมายเลขโทรศัพท์หากเป็นรายเก่าอาจดูจาก

	<p>สำนวนตรวจสอบสภาพกิจการในอดีตที่ผ่านมา หรือทราบจากเจ้าหน้าที่คนเดิมที่เคยดูแล) หรือ - มีหนังสือเชิญพบ หรือรายที่ยังไม่เคยตรวจสอบสภาพกิจการ ก็อาจนำเข้าแผนตรวจสอบสภาพกิจการ โดยควรรวบรวมข้อมูลที่มีอยู่ให้มากที่สุด และวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวก่อนออกไปตรวจสอบสภาพกิจการ เพื่อให้การตรวจกระชับ รวดเร็ว มีคุณภาพ</p>
<p>3. P/T รายตัว มากกว่า P/T ภาค</p>	<p>ค่า P/T หมายถึง ยอดซื้อและค่าใช้จ่ายที่มีภาษีซื้อ : ยอดขาย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รายที่มีค่า P/T สูงกว่ารายอื่นๆ ในธุรกิจการให้บริการประเภทเดียวกันทั้งในท้องถิ่นหรือสูงกว่ารายธุรกิจให้บริการประเภทเดียวกันในภาคซึ่งแสดงถึงรายที่มีความผิดปกติที่อยู่ควรพิจารณาคัดเลือกออกตรวจสอบสภาพกิจการ 2. ให้พิจารณาว่า มีรายการลักษณะดังต่อไปนี้ หรือไม่ <ol style="list-style-type: none"> (1) นำภาษีซื้อที่ใช้ในกิจการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มมาหักภาษีข (2) อาจมีภาษีซื้อเกี่ยวกับรายจ่ายที่ใช้ในการบริหาร ในสัดส่วนที่สูงกว่าในกิจการลักษณะเดียวกัน (3) หากพบว่ากิจการมีเครื่องบันทึกการเก็บเงินเพื่อออกใบกำกับภาษีใช้ในกิจการมากกว่าที่ได้รับอนุมัติ อาจแสดงถึง มิได้นำยอดขายจากเครื่องบันทึกการเก็บเงินดังกล่าวมาถือเป็นยอดขาย (4) ขึ้นแบบ ภ.พ.30 แสดงยอดซื้อและภาษีซื้อเกินกว่าหลักฐาน (5) หากเกิดจากการลงทุนในทรัพย์สิน ให้ดูความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและเป็นทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบกิจการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่ (6) อาจมีภาษีซื้อที่ใช้ในกิจการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มมาเป็นภาษีซื้อทั้งหมดหรือมีการเฉลี่ยภาษีซื้อ แต่ไม่เป็นไปตามประกาศอธิบดีฯ เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม(ฉบับที่ 29)
<p>4. ขอคืนเครดิต 3 เดือน เดือน 4 ขอคืนเงินสด</p> <p>5. ขอคืนเครดิตติดกัน 6 เดือน สุดท้าย</p> <p>6. ขอคืนเงินสดติดกัน 3 เดือน (ยกเว้นรายยอดขายอัตรา 0 ต่อ ยอดขายรวมเกิน 50%)</p>	<p>ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยปกติของการประกอบกิจการให้บริการ ยอดซื้อและภาษีซื้อที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการให้บริการจะมีจำนวนไม่มากกว่าคือ ควรมียอดขาย ภาษีขาย มากกว่ายอดซื้อและภาษีซื้ออย่างไรก็ตามมีบางกรณีที่มีผู้ประกอบการอาจมีภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เริ่มประกอบกิจการ อาจมีภาษีซื้อจากการก่อสร้างอาคาร หรือลงทุนในทรัพย์สิน 2. ลงทุนในทรัพย์สิน หรือเครื่องมือ เพิ่มเติม 3. หากภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย ควร <ol style="list-style-type: none"> 3.1 ตรวจสอบใบกำกับภาษีซื้อกับรายงานภาษีซื้อว่า <ol style="list-style-type: none"> (1) ชื่อทรัพย์สินที่ไม่เกี่ยวข้องกับกิจการ เช่น ชื่อรถยนต์บรรทุกใช้ในการประกอบธุรกิจแต่มีบางกรณีอาจไม่ได้ใช้ในการประกอบธุรกิจ เช่น ใช้ในการรับจ้างขนส่งซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับกิจการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

	<p>(2) ความมีอยู่จริงของทรัพย์สิน เปรียบเทียบทะเบียนทรัพย์สิน กับตัวทรัพย์สิน เช่น ถ้าเป็นรถยนต์ ขอจดทะเบียนรถ คู่มือการใช้รถ เป็นต้น</p> <p>(3) คู่มือไม่เป็นใบกำกับภาษีซื้อต้องห้าม ตามมาตรา82/5 แห่งประมวลรัษฎากร</p> <p>3.2 ตรวจสอบใบกำกับภาษีขายกับรายงานภาษีขาย</p> <p>ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของใบกำกับภาษี เช่น เป็นการออกใบกำกับภาษีให้แก่ผู้รับบริการจริง</p>
7. เงินจ่าย ภ.ง.ด.53+3+4117 มากกว่ายอดขาย ภ.พ.30	<p>กิจการให้บริการที่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย หากติดเกณฑ์ความเสี่ยงดังกล่าว อาจแสดงถึงยื่นยอดขายตามแบบ ภ.พ.30 ไม่ครบถ้วน เนื่องจากโดยปกติกิจการให้บริการถือเกณฑ์เงินสดเช่นเดียวกับเงินได้ที่ถูกหัก ณ ที่จ่าย เว้นแต่มีการออกใบกำกับภาษีก่อน</p> <p>อย่างไรก็ตามให้คำนึงถึง อาจมีเงินได้บางรายการที่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายแต่เป็นยอดขายที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม</p>

กิจการให้บริการ	
เกณฑ์ความเสี่ยง CIT	
เกณฑ์ความเสี่ยง	สิ่งที่ควรดำเนินการ
1. ขาดทุนขั้นต้น	<p>นิติบุคคลที่มีผลขาดทุนขั้นต้น แสดงถึงงบกำไรขาดทุนที่มีต้นทุนบริการมากกว่ารายได้</p> <p>1. ลงรายได้ไม่ครบถ้วน</p> <p>1.1 การให้บริการเกิน 1 รอบระยะเวลาบัญชี ต้องนำรายได้จากการให้บริการมาคำนวณเป็นรายได้ตามส่วนของบริการ ที่ทำในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี ตามหลักเกณฑ์คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 1/2528 ฯ</p> <p>1.2 บางกรณีผู้รับจ้างอาจต้องนำเงินล่วงหน้า เงินมัดจำ เงินประกันเงินจอง ฯลฯ มาคำนวณเป็นรายได้เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป73/2541 ฯ</p> <p>1.3 กิจการให้บริการมักนำรายได้เฉพาะที่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายหรือคู่สัญญาที่เป็นส่วนราชการมาลงเป็นรายได้เท่านั้น ทั้งที่ตามข้อเท็จจริงมีการให้บริการกับลูกค้าทั่วไป(Walk In) ด้วย</p> <p>1.4 ตรวจสอบความสัมพันธ์ของรายการเงินได้ที่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย โดยดูจากการถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย เพื่อย้อนกลับไปตรวจสอบย้อนยอดรายได้กับผู้จ้าง จะทำให้ทราบถึงรายได้ที่ได้รับทั้งหมด</p> <p>2. ต้นทุนบริการสูงเกินความเป็นจริง</p> <p>2.1 ในกรณีที่การให้บริการเกินกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชีให้ตรวจสอบว่าต้นทุนของการให้บริการเป็นไปตามสัดส่วนที่สัมพันธ์กับรายได้หรือไม่</p> <p>2.2 ควรสุ่มตรวจสอบรายจ่ายที่มีจำนวนเงินสูงหรือรายจ่ายที่ไม่เคยปรากฏในปีก่อน ๆ หรือรายจ่ายที่พิจารณาแล้ว ไม่ควรจะเป็นรายจ่ายของธุรกิจนั้นๆ ตามมาตรา65 ทวิ 65 ตรี เช่น รายจ่ายอันมิ</p>

ลักษณะเป็นการลงทุน โดยพิจารณาว่ามีการนำรายจ่ายฝ่ายทุนมาลงบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในปีที่เกิดรายจ่ายหรือไม่

2.3 ให้พิจารณาถึงรายจ่ายอันเป็นปัจจัยสำคัญที่บ่งชี้ถึงรายได้ประเภทอื่นที่ยังไม่นำมารวมเป็นรายได้ เช่น กิจการรับเหมาทำถนน แต่มีการซื้อกระเบื้องมุงหลังคา สีทาบ้าน แสดงว่าอาจมีรายได้จากรับเหมาสร้างบ้าน

ตัวอย่างกิจการให้บริการที่สำคัญเช่น

กิจการรับเหมาก่อสร้าง

1. ตรวจสอบสัญญาว่าจ้าง ซึ่งมีลักษณะต่างๆ ดังนี้

1.1 งานจ้างเหมา หมายถึง ทำสัญญาจ้างเหมางานก่อสร้าง ติราคามูลค่างานทั้งหมดตามสัญญา

1.2 งานก่อสร้างแบบต่อหน่วย หมายถึง ทำสัญญาจ้างก่อสร้างโดยคำนวณตามพื้นที่งานก่อสร้าง

1.3 Cost Plus หมายถึง การทำสัญญาก่อสร้างโดยให้ผลตอบแทนตามอัตราเปอร์เซ็นต์ของต้นทุนการก่อสร้างทั้งหมดเช่น ให้ผลตอบแทนร้อยละ 15 ของต้นทุนที่เกิดขึ้น

1.4 Mix หมายถึงการทำสัญญาจ้างก่อสร้าง โดยบางส่วนจะจ้างเหมาและบางส่วนจะตกลงราคาตามพื้นที่งานก่อสร้างต่อหน่วย

2. ตรวจสอบรายละเอียดของสัญญา ซึ่งจะระบุวันเริ่มต้น และวันสิ้นสุด เงื่อนไขการรับเงินพร้อมกับวันส่งมอบงานแต่ละงวดของสัญญา เพื่อคำนวณหาสัดส่วนของงานที่แล้วเสร็จในแต่ละงวด เพื่อนำรายได้ตามส่วนของงานที่ทำเสร็จในแต่ละรอบบัญชีมาคำนวณเป็นรายได้ของรอบบัญชีนั้น โดยสามารถตรวจสอบจากรายละเอียดของสัญญาจ้างกับคู่สัญญา เช่น กรณีคู่สัญญาเป็นส่วนราชการ สามารถตรวจสอบได้จากข้อมูลภายในที่กรมฯ บันทึกจากสัญญาจ้างที่หน่วยราชการส่งให้ หรือจากใบแนบ อ.ส.4 เป็นต้น

3. ต้นทุนการรับจ้าง ผู้รับจ้างอาจรับเฉพาะค่าแรง หรือเป็นผู้จัดหาแรงงาน วัสดุเครื่องมือ เครื่องใช้

3.1 การรับจ้างมากกว่า 1 รอบระยะเวลาบัญชี ให้ตรวจสอบว่าต้นทุนของการรับจ้างเป็นไปตามสัดส่วนของรายได้หรือไม่

3.2 การจ้างผู้รับเหมารายย่อย ให้ตั้งข้อสังเกตว่าได้มีการจ้างผู้รับเหมารายย่อยจริงหรือไม่

3.3 ให้ความสำคัญกับการคำนวณมูลค่างานระหว่างทำเพราะมีผลต่อการคำนวณกำไรขั้นต้น

3.4 ตรวจสอบการสั่งซื้อวัสดุตามข้อเท็จจริงจะไม่สั่งซื้อจากแหล่งขายที่อยู่ไกลเพราะจะประหยัดค่าขนส่ง

Ex รับเหมาก่อสร้างที่จังหวัดสมุทรปราการแต่สินค้าซื้อจากจังหวัดสระแก้วให้ตรวจสอบ อาจพบว่ามี การไปรับจ้างที่จังหวัดสระแก้วแต่ไม่บันทึกรายได้

3.5 ตรวจสอบใบกำกับภาษีซื้อซึ่งอาจพบว่ามี การซื้อวัสดุที่ไม่เกี่ยวข้องและนำมาบันทึกเป็นต้นทุนขาย

4. การบันทึกบัญชี กรณีเป็นกิจการรับเหมาก่อสร้าง จะแยกต้นทุนของแต่ละโครงการซึ่งผู้รับเหมา จะสามารถคำนวณได้ว่าแต่ละโครงการจะกำไรประมาณเท่าใดหากการก่อสร้างหรือรับจ้างอยู่ใน

ระยะเวลาไม่เกินกำหนดตามสัญญาจ้าง

5. กรณีรับเหมาก่อสร้างที่มูลค่าเปลี่ยนแปลงตามการขึ้นลงของดัชนีราคาวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้าง เงินค่าชดเชยงานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคา (ค่า K) ต้องถือเป็นรายได้และเป็นยอดขายที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

6. ตรวจสอบการบริการที่มีความสัมพันธ์ระหว่างวัสดุ กับค่าแรงงานหากวัสดุมีจำนวนตั้งซื้อสูง อาจพบว่าไม่นำรายได้มาบันทึกบัญชีโดยบันทึกต้นทุนวัสดุทั้งหมดแต่ไม่บันทึกรายได้

กิจการโรงแรม

แสดงรายได้ไว้ต่ำกว่าข้อเท็จจริง เช่นกิจการโรงแรม อาจมีรายได้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการโรงแรม เช่น

1. การบริการอาหารและเครื่องดื่ม อาทิ

(1) ร้านหรือซุ้มขายอาหารว่างและเครื่องดื่ม (Mini-Bar, Lobby Bar, Lounge Bar)

(2) ร้านอาหารขนาดเล็กมีดนตรีและการแสดง (Coffee Shop, Cafe)

(3) ร้านอาหาร (Restaurant, Cuisine), ร้านอาหารกลางแจ้ง

(4) การบริการอาหารที่ห้องพัก (Room Service)

2. ร้านค้าและพลาซ่าจำหน่ายสินค้าส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการให้เช่าทรัพย์สินเป็นหลักและมีรายได้ส่วนน้อยเสริมจากค่าตอบแทนการขาย (ส่วนแบ่งรายได้) หรือส่วนแบ่งกำไร (ทั้ง 2 กรณีให้พิจารณาข้อตกลงตามสัญญาเช่าซึ่งมีหรือไม่มีก็ได้)

3. ศูนย์บริการสุขภาพ

3.1 ศูนย์กีฬา เช่น สระว่ายน้ำ สนามกอล์ฟ สควอชบิลเลียด

3.2 ศูนย์นันทนาการ นวดหรือนวดแผนโบราณ (Massage&Thai traditional massage) อบไอน้ำ (Sauna) สระน้ำ วาน Jacuzzi & Spa ศูนย์ออกกำลังกาย (Fitness Center) เป็นต้น

4. สถานบันเทิง

(1) สถานอาบน้ำ นวดตัวอบ อบ นวด

(2) คอกเทลเลาน์ (Cocktail Lounge)

(3) ดนตรีและเต้นรำ (Night Club, Ballroom Dance)

(4) ดิสโกเธค (Disco Theque)

(5) บาร์และ คาราโอเกะ (Karaoke)

(6) ปับ (Pub)

5. การจัดประชุม, สัมมนา, งานรื่นเริง, งานมงคล, และงานนิทรรศการถือเป็นการเช่าใช้สถานที่ประเภทการคิดค่าใช้จ่ายเรียกเก็บเงินนี้ นั่นก็จะทำอยู่ในรูปแบบ คือ

(1) ค่าใช้สถานที่เพียงอย่างเดียว ค่าบริการลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะใช้กับการประชุมและงานนิทรรศการเต็มวัน

(2) ค่าอาหาร/เครื่องดื่มรายหัวไม่คิดค่าใช้สถานที่ เป็นการคิดค่าบริการในรูปแบบค่าอาหารและ

	<p>เครื่องคั้มรายหัวแถมการใช้สถานที่</p> <p>(3) ค่าใช้สถานที่และค่าบริการอาหาร ค่าบริการในลักษณะนี้ส่วนใหญ่ใช้กับการจัดสัมมนาแบบเต็มวัน และงานรื่นเริง งานมงคลการจัดเลี้ยงต่างๆ ในช่วงเวลาเย็น</p> <p>(4) ค่าเช่าใช้สถานที่ที่ผนวกบริการอาหารและเครื่องคั้มในอัตราเหมากรณินี้ โรงแรมจะคำนวณราคาเหมาทุกสิ่งไว้ในรูปแบบแพ็คเกจ(Package) ไว้ ด้วยกันในคราวเดียวเป็นค่าบริการที่ งานค่าบริการลักษณะนี้จะเหมาะสมใช้กับงานรื่นเริง งานมงคล การจัดเลี้ยงต่างๆในช่วงเวลาเย็น</p> <p>6. การเงินและศูนย์รับฝากของ</p> <p>(1) บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา (Foreign Currency Exchange)</p> <p>(2) การรับฝากของหรือเช่าตู้รับฝาก (Safe Depcsit Box)</p> <p>7. การบริการอื่นๆ</p> <p>(1) การบริการซัก อบ รีด (Laundry Service) ส่วนใหญ่จะเป็นการรับดำเนินการโดยบุคคลภายนอก โดยทางโรงแรมจะได้รับค่าตอบแทน ในรูปอัตราผลตอบแทนจากยอดขายหรือให้เข้าสถานที่</p> <p>(2) การบริการนำเที่ยว (Tour Desk) ส่วนใหญ่จะเป็นการรับดำเนินการโดยบุคคลภายนอก และโรงแรมรับค่าตอบแทนเช่นเดียวกัน</p> <p>(3) ระบบ Cable TV ที่มีการเรียกเก็บค่าบริการเป็นจำนวนครั้ง</p> <p>(4) การเช่าที่จอดรถ</p> <p>(5) การให้บริการโทรศัพท์ และInternet เป็นต้น</p>
<p>2. ขาดทุนสะสมมากกว่าทุนชำระ</p>	<p>กรณีขาดทุนสะสมมากกว่าทุนชำระ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบว่าการขาดทุนเกิดจากการสะสมมาหลายปีหรือไม่ 2. ให้เปรียบเทียบงบการเงิน จะทำให้เห็นว่าผลขาดทุนเกิดจากต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายทางบริหาร 3. การขาดทุน เกิดขึ้นครั้งเดียว หรือต่อเนื่องมาหลายปี <p>ข้อสังเกต กิจการมีผลขาดทุนสะสม แต่ยังคงดำเนินการอยู่ได้ หรือยังมีการขยายกิจการ ให้พิจารณาว่า อาจไม่ขาดทุนจริงหรือบันทึกกำไรได้ไม่ครบถ้วน</p>
<p>3. ขาดเสีย VAT มากกว่ารายได้โดยตรง</p>	<p>ประเด็นที่พิจารณา ความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์การรับรู้รายได้กับบุคคลกับจุดความรับผิดชอบการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม</p> <p>เกณฑ์การรับรู้รายได้</p> <p>เกณฑ์การรับรู้รายได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์บัญชีที่รองรับโดยทั่วไปหรือไม่หรือกิจการรับรู้รายได้ตามเกณฑ์ที่อธิบดีกรมสรรพากรอนุมัติหรือไม่ (ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ทพ. 1/2548)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กิจการรับเหมาก่อสร้าง ต้องนำรายได้ตามส่วนของงานที่ทำเสร็จในแต่ละรอบบัญชีมาคำนวณเป็นรายได้ของรอบบัญชีนั้น (การคำนวณหาส่วนของงานที่ทำเสร็จในแต่ละรอบบัญชี ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 49 เรื่อง สัญญาก่อสร้าง) 2) กิจการให้บริการที่การประกอบกิจการตรวจสอบสภาพไม่มีสินค้าหรือ วัสดุคงเหลือรวมทั้งกิจการ

	<p>นายหน้า ตัวแทน ต้องนำรายได้จากการให้บริการมาคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่การให้บริการสิ้นสุดลงแต่ในกรณีที่การให้บริการเกินกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชีให้นำรายได้จากการให้บริการมารวมคำนวณเป็นรายได้ตามส่วนของบริการที่ทำในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี</p> <p>3) กิจการวิชาชีพอิสระ รับรู้รายได้ตามเกณฑ์สิทธิหรือเลือกที่จะใช้เกณฑ์เงินสดก็ได้ และตั้งแต่วรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่เกณฑ์เงินสดได้และตั้งแต่วรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่</p> <p>4) กิจการสนามกอล์ฟ หรือการให้บริการตามสัญญาระยะยาวแก่สมาชิกให้ใช้เกณฑ์สิทธิ โดยต้องนำรายได้ที่เรียกเก็บจูดความรับผิดชอบในการเสียหายที่มีผลต่อการยื่นขอชดชายชดชายที่ต้องเสียหายมูลค่าเพิ่มให้ถือตามจูดความรับผิดชอบในการเสียหายแต่โดยทั่วไปกิจการบริการจูดความรับผิดชอบจะเกิดขึ้นเมื่อได้รับชำระค่าบริการ ดังนั้นหากเกิดกรณีชดชายเสียหายมูลค่าเพิ่มมากกว่ารายได้โดยตรง ให้ทำการกระทบยอดดังนี้</p> <p>ยอดรายได้ตามแบบ ภ.ง.ด.50 (เกณฑ์สิทธิ) XX บาท <u>บวก</u> ลูกหนี้ การค้าต้นปี /รายได้ค้างรับต้นปีXX เงินรับล่วงหน้าปลายปี XX XX บาท <u>หัก</u> ลูกหนี้ การค้าปลายปี /รายได้ค้างรับปลายปีXX เงินรับล่วงหน้าต้นปี XX XX บาท ยอดรายรับตามเกณฑ์เงินสด XX บาท</p> <p>หากกระทบแล้วมียอดแตกต่าง แสดงว่าอาจลงรายได้ไม่ครบถ้วน</p>
<p>4. สินค้าปลายงวดมากกว่าซื้อสินค้า</p>	<p>โดยทั่วไปกิจการให้บริการ ไม่มีประเด็นความเสี่ยงนี้</p>
<p>5. ไม่มีสินทรัพย์ถาวร ไม่มีค่าเช่า</p>	<p>ในการประกอบกิจการนิติบุคคลให้บริการบางประเภท อาจไม่มีสินทรัพย์ถาวร เช่น ที่ตั้ง อาคาร และ อุปกรณ์ เป็นของตนเอง ทั้งนี้เนื่องจาก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ธุรกิจที่มีขนาดไม่ใหญ่ จะไม่เน้นเรื่องการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์และต้องปรับเปลี่ยนตลอดเวลาในด้านต่างๆ ทำให้เกิดการแข่งขัน และพร้อมที่จะโยกย้ายสถานประกอบการ 2. ธุรกิจให้บริการผ่านทางธุรกรรม Internet (E-commerce) 3. บางกิจการใช้ Out Source จึงไม่มีอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ในการประกอบกิจการ <p>อย่างไรก็ตาม หากนิติบุคคลไม่มีที่ตั้งหรืออาคารของตนเองก็ควรจะมีรายจ่ายค่าเช่าที่ดินหรืออาคาร ทั้งนี้ให้คำนึงถึงความเหมาะสมทางด้านรายได้ด้วย</p>
<p>6. มีเงินให้กู้ยืมแต่ไม่มีดอกเบี้ยรับ</p>	<p>รายการลูกหนี้เงินให้กู้ยืมด้านเดบิตในงบดุลแต่ไม่ปรากฏรายการดอกเบี้ยรับใน งบกำไรขาดทุน ประเด็นที่พิจารณา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบว่ามีการทำสัญญาหรือไม่ 2. เงินให้กู้ยืมแก่กรรมการ หรือผู้ถือหุ้น โดยไม่มีค่าตอบแทน (ดอกเบี้ย)หรือ มีดอกเบี้ยต่ำกว่าราคาตลาดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คิดดอกเบี้ยตามราคาตลาดที่ให้ผู้ยืมเงิน ทั้งนี้ อาศัยอำนาจ ตาม

	<p>มาตรา 65 ทวิ(4) แห่งประมวลรัษฎากร การประเมิน ดอกเบี้ยตามราคาตลาดให้เป็นไปตามหนังสือที่ กค 0802/4687 ลงวันที่ 23 สิงหาคม 2537 3. พิจารณาว่าต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะหรือไม่ ทั้งนี้ ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ 16/2534 ลงวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ.2534 4. กรณีพบว่าไม่มีการโอนเงินให้แก่ผู้กู้จึงอาจเป็นการสร้างรายการทางบัญชี โดยอาจเป็นเงินสดที่ ได้จากการขาย แต่ไม่บันทึกเป็นรายได้</p>
7. สินค้าปลายงวดมากกว่า รายได้โดยตรง	กิจการให้บริการ จะไม่มีสินค้าคงเหลือ
8. ไม่มีรายได้โดยตรง และ รายได้อื่น	<p>ประเด็นที่พิจารณา (วิเคราะห์ รายการรายจ่ายตามงบกำไรขาดทุนที่อาจก่อให้เกิดรายได้) 1. ตรวจสอบข้อมูล ภ.ง.ด.53, ภ.ง.ด.3 มีการหักภาษี ณ ที่จ่ายนำส่งหรือไม่ หรือถูกผู้อื่นหักภาษีไว้ หรือไม่ หากมีแสดงว่าไม่ยื่นรายได้ พิจารณาภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ในส่วนที่เกี่ยวข้องตามคำสั่ง กรมสรรพากร ที่ ทป.4 /2528 ฯ 2. ตรวจสอบว่ายังมีกรยื่นแบบ ภ.พ.30 มีรายได้หรือไม่ 3. ตรวจสอบว่ายังมีรายจ่ายที่บ่งชี้ว่าผู้มีรายได้จากการประกอบกิจการอยู่หรือไม่</p>
9. ไม่ยื่นแบบ ภ.ง.ด.50	<p>ประเด็นที่พิจารณา 1. นิติบุคคลไม่ยื่นแบบ ภงด.50 เมื่อถึงกำหนดชำระสาเหตุส่วนใหญ่ เกิดจาก 1.1 ไม่มีผู้รับรองงบการเงิน ทีมกำกับควรตรวจสอบเชิงลึกว่าเหตุใดจึงไม่มีผู้รับรองงบการเงินเช่น อาจมีการทำบัญชีที่ไม่ถูกต้องในหลายรายการ ซึ่งอาจเป็นความเสี่ยงทางด้านภาษีด้วย 1.2 ไม่ทราบว่าจะต้องมีการยื่นแบบแสดงรายการ ควรแนะนำให้ยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี ให้ถูกต้อง โดยอาจต้องชำระเงินเพิ่มและค่าปรับทางอาญา 2. รายที่ไม่ยื่นแบบ ภงด.50 และไม่ยื่นแบบ ภพ.30 และไม่ปรากฏข้อมูลบนระบบเครือข่ายรัษฎากร ว่ามีรายได้ ให้ตรวจสอบเท็จจริงว่าเลิกกิจการแล้วหรือไม่ และเข้าลักษณะที่ต้องเพิกถอนการจด ทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามระเบียบงานกรมวิธีฯ หรือไม่ 3. ตรวจสอบข้อมูล ภ.ง.ด.53, ภ.ง.ด.3 พบว่าถูกผู้อื่นหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ แสดงว่า นิติบุคคลมีรายได้ ดังนั้น ควรเชิญพบเพื่อไต่สวนข้อเท็จจริงและแนะนำให้ยื่นแบบฯ</p>
10. ไม่ยื่นแบบ ภ.ง.ด.51	<p>1. ให้พิจารณาว่าเป็นรอบระยะเวลาบัญชีแรกหรือรอบระยะเวลาบัญชีสุดท้ายน้อยกว่า 12 เดือน หรือได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี หรือไม่ ซึ่งกรณีดังกล่าว ไม่ต้องยื่น แบบ ภ.ง.ด. 51 2. หากไม่เป็นไปตามข้อ 1 ให้แนะนำให้ยื่นแบบให้ถูกต้อง</p>
11. ยื่นแบบ ภ.ง.ด. 51 ขาด ไปเกิน 25%	ให้ตรวจสอบว่าเป็นกรณีที่มีเหตุอันควรหรือไม่โดยพิจารณาตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ 50/2537 และแนวทางปฏิบัติกรมสรรพากรที่ มก.1 /2546 ฯ

กิจการให้บริการ	
เกณฑ์ความเสี่ยง PIT	
เกณฑ์ความเสี่ยง	สิ่งที่ควรดำเนินการ
1. มีข้อมูล ภ.ง.ด.3 และแบบ 4117 แต่ไม่ยื่น ภ.ง.ด.90	เชิญพบ เพื่อไต่สวนข้อเท็จจริง หากผู้มีเงิน ได้มีเงิน ได้พึงประเมินในปีที่ล่วงมาแล้ว จึงเกณฑ์ที่จะต้องยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี แนะนำให้ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 ให้ถูกต้อง
2. มีข้อมูล ภ.ง.ด.3 และ แบบ 4117 มากกว่าเงินได้ตามแบบ ภ.ง.ด.90	บุคคลธรรมดาบางรายอาจยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 แสดงรายได้ไว้ไม่ครบถ้วน โดยอาจมีรายได้ทั้งที่ได้ถูกหักภาษี ณที่จ่ายและรายได้ที่ไม่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย ซึ่งหากยื่นแบบฯ โดยแสดงรายได้ที่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ต่ำกว่าที่ปรากฏในข้อมูลดังกล่าวก็ถือว่ายื่นเงินได้ไว้ไม่ครบถ้วน เนื่องจากเงินได้ที่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายจะถูกหักเมื่อได้รับเงิน และนิยามของเงิน ได้พึงประเมินก็เป็นสิ่งที่ได้รับมาแล้วหรือเรียกว่าเกณฑ์เงินสดเช่นกัน ดังนั้นต้องให้ผู้เสียภาษียื่นแบบเพิ่มเติม และหากยื่นแบบฯเกินกำหนดเวลต้องรับผิดชำระเงินเพิ่มตามมาตรา 27 แห่งประมวลรัษฎากรด้วย
3. เงินได้ตามแบบ ภ.ง.ด.90 มากกว่า 1,800,000 บาท แต่ไม่จด VAT	เข้าหน้าที่ต้องติดตามผู้มีเงิน ได้ที่คิดเกณฑ์ความเสี่ยงกรณีนี้ให้เข้ามาจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มให้ได้ทุกรายและเมื่อจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วผู้เสียภาษียังมีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการตามกำหนดและดูแลให้มีการยื่นแบบอย่างครบถ้วน เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่า 1. เงินได้จากการจำหน่ายสินค้าที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่นขายสินค้าพืชผลทางการเกษตรการให้เช่าสังฆาริมทรัพย์ เป็นต้น 2. ภரியามีเงิน ได้ตามมาตรา 40(2)-(8) ลื่นปีภาษีต้องนำเงิน ได้มารวมเป็นเงิน ได้ของสามีแต่ภรรยา ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มในนามของตนเองไว้แล้วหรือไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม เพราะมูลค่าฐานภาษีไม่ถึงเกณฑ์ต้องจดทะเบียน
4. รายที่อยู่ในทีมกำกับแต่ไม่ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90	รายผู้ประกอบการบุคคลธรรมดา ที่อยู่ในทีมกำกับแต่ไม่ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 ให้วิเคราะห์ก่อนว่า 1. รายจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้สืบค้นข้อมูลจากฐาน F-VAT หากปรากฏว่ามียอดขายหรือยอดซื้อ แสดงว่ายังประกอบกิจการอยู่ให้เชิญพบ หากไม่ปรากฏยอดขายหรือยอดซื้อให้พิจารณา Clean ฐานตามระเบียบงานกรมวิธิฯ 2539 2. รายที่ไม่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้แจ้ง สส. สืบว่า ยังประกอบกิจการอยู่หรือไม่ หากเชื่อได้ว่ากิจการได้เลิกประกอบการแล้วให้เสนอผู้มีอำนาจขอลบรายชื่อจากระบบกำกับฯ
5. ยอดขายตามแบบ ภ.พ.30 มากกว่า	โดยปกติยอดขายที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มถือตามเกณฑ์เงินสด ประกอบกับเงิน ได้บุคคล

เงินได้ตามแบบ ภ.ง.ด.90	<p>ธรรมดา ก็ถือตามเกณฑ์เงินสด ดังนั้นหากยอดขายตามแบบ ภ.พ30 > เงินได้ตามแบบ ภ.ง.ด.90 ถือว่ายื่นเงินได้ไม่ครบถ้วน เว้นแต่กรณีขายโดยออกไปกำกับภาษีก่อนได้รับเงิน</p>
<p>6. ค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควรตามแบบ ภ.ง.ด.90</p>	<p>รายชื่อผู้ประกอบการบุคคลธรรมดาที่มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา40(5) -(8)แห่งประมวลรัษฎากร ที่มีการหักค่าใช้จ่ายตาม ความจำเป็นและสมควร ตามแบบ ภงด90 ซึ่งต้องพิจารณาว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เงินได้ประเภทดังกล่าวกฎหมายกำหนดให้หักหรือเลือกให้หักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควรได้หรือไม่ 2. รายจ่ายที่นำมาหัก เป็นค่าใช้จ่ายได้จะต้องเกี่ยวข้องกับตรงกับการหาเงินได้และเป็นกรณีจำเป็นที่ต้องมีรายจ่ายนั้นๆ และต้องมีจำนวนที่สมควรด้วย โดยพิจารณาว่าไม่ ต้องห้ามตามมาตรา65 ทวิและ 65 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร โดยอนุโลมให้พิจารณาและนำข้อมูลการหักค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทเงินได้ ไปเปรียบเทียบกับเงินได้พึงประเมินแต่ละประเภท และพิจารณาร้อยละของการหักค่าใช้จ่ายว่าเหมาะสมเพียงใด หากเกิดความผิดปกติ ควรเป็นรายที่ถูกคัดเลือกเพื่อออกตรวจสอบสภาพกิจการ
<p>7. มีข้อมูล ภ.ง.ด. 3 และแบบ 4117 ปี 48 > ปี47</p>	<p>เงินได้ที่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายนั้นอาจเป็นเงินได้เพียงส่วนหนึ่งของผู้มีเงินได้ต้องหาข้อเท็จจริงว่ามีเงินได้กรณีอื่นที่ไม่ต้องถูกหักภาษีเงินได้ด้วยหรือไม่</p>